

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Békéscsabai Belvárosi Általános Iskola és Gimnázium

Módosítva: 2021. aug. 31.

2022. aug. 30.

2023. aug. 30.

Felülvizsgálat időpontja: 2024. jan. 1.

2023.

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	2
1. Bevezetés	5
2. Az iskola nevelési programja	6
2.1. Értékek és küldetés	6
2.2. A pedagógiai munka alapelvei	7
2.3. Célok	8
2.4. Feladatok, eszközök, eljárások	8
2.4.1. Feladatok a nevelő-oktató munka tartalmi gazdagítása érdekében	8
2.4.2. Feladatok a komplex tehetséggondozó rendszer létrehozása és működtetése érdekében	8
2.4.3. Feladatok a konstruktív személyiségfejlesztés érdekében	9
2.4.4. Feladatok a nyitott iskolává válás, arculatépítés érdekében	9
2.4.5. A pedagógiai szakaszok kiemelt feladatai	9
2.4.5.1. Feladatok valamennyi évfolyam tekintetében	9
2.4.5.2. Az általános iskolai képzésünk legfontosabb feladatai	10
2.4.5.3. A gimnáziumi képzés legfontosabb feladatai	10
2.4.6. Eszközök	11
2.4.7. A nevelő-oktató munka céljainak megvalósulását szolgáló eljárások, módszerek és szervezési módok	11
2.5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok, eszközök és módszerek	12
2.5.1. A személyiségfejlesztés folyamatában közvetített értékek	12
2.5.2. Feladatok	13
2.5.3. Eszközök és módszerek	13
2.6. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő elvek, feladatok, eszközök és módszerek	13
2.6.1. Elvek	13
2.6.2. Feladataink	13
2.6.3. Alkalmazandó módszerek, eszközök	14
2.7. A környezeti nevelés elvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	15
2.7.1. Elvek	15
2.7.2. Célok	16
2.7.3. Feladatok	16
2.7.4. Belső személyi erőforrások	16
2.7.5. A környezeti nevelés színterei	17
2.8. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	18
2.8.1. Feladatok a közösségfejlesztés tartalmi területi szerint összhangban a személyiségfejlesztés általános elveivel, céljaival	18
2.8.2. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok a tanórai foglalkozások keretében	19
2.8.3. A tanórán kívüli foglalkozások, tevékenységek közösségfejlesztési színterei	19
2.8.4. Diákönkormányzati munka	20
2.8.5. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	20
2.8.6. Az iskola hagyományrendszere	21
2.9. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	22
2.10. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	23
2.10.1. A sajátos nevelési igényű gyermek, tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	24
2.10.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek kezelésével összefüggő pedagógiai tevékenység rendje	35
2.10.3. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység, a kiemelten tehetséges tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	36
2.10.4. A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel, tanulókkal összefüggő pedagógiai tevékenység helyi rendje	39
2.11. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	40
2.11.1. Véleménynyilvánítási jog gyakorlása	40

2.11.2.	A tanulói jogok megismeréséhez és e jogok gyakorlásához szükséges információhoz jutás fórumai, módszerei	40
2.12.	A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	40
2.13.	A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	41
2.14.	A gimnáziumi szóbeli felvételi vizsga követelményei	41
2.15.	A felvétel és az átvétel helyi szabályai	41
2.16.	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	41
3.	Az általános iskola helyi tanterve	42
3.1.	2018. szeptember 1-től felmenő rendszerben bevezetésre kerülő tantervek	42
3.2.	Tantervi alapelvek és alkalmazásuk	42
3.2.1.	Tantervi alapelvek	42
3.2.2.	A tantervi alapelvek érvényesítése a tanulás szervezésében, a csoportbontás és egyéb foglalkozások szervezésének elvei	43
3.3.	Általános iskolai tantárgyi rendszer és az óratervek	44
3.3.1.	Tantárgyi rendszer és óraterv az 1-4. évfolyamon 2018	44
3.3.2.	Tantárgyi rendszer és óraterv az 1-4. évfolyamon 2020	45
3.3.3.	Tantárgyi rendszer és óraterv az 5-8. évfolyamon 2013	46
3.3.4.	Tantárgyi rendszer és óraterv az 5-8. évfolyamon ének-zene speciális csoport 2013	48
3.4.	Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét	49
3.5.	A Nemzeti alaptantervben meghatározott egyes pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	49
3.6.	A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítása	51
3.7.	A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	51
3.8.	A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése	51
3.8.1.	Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltétele	51
3.8.2.	A tanuló beszámoltatása, tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő értékelése	52
3.8.2.1.	A tanulói teljesítmények értékelésének speciális elemei az 1-4. évfolyamokon	52
3.8.2.2.	A tanulói teljesítmények értékelése az 3-8. évfolyamokon (továbbá a 2. évfolyam II. félévében)	53
3.8.3.	A magatartás és szorgalom minősítésének elvei	55
3.8.4.	Tájékoztató az értékelésről	55
3.9.	Az otthoni (tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	55
3.10.	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	56
3.11.	A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	56
4.	A gimnázium helyi tanterve	57
4.1.	2017. szeptember 1-től felmenő rendszerben bevezetésre kerülő tantervek	57
4.2.	Tantervi alapelvek és alkalmazásuk	57
4.2.1.	Tantervi alapelvek	57
4.2.2.	A tantervi alapelvek érvényesítése a tanulás szervezésében, a csoportbontás és egyéb foglalkozások szervezésének elvei	58
4.3.	Gimnáziumi tantárgyi rendszerek és óratervek	58
4.3.1.	Tantárgyi rendszer és óraterv a gimnázium 7–12. évfolyamán 2017	58
4.3.2.	Tantárgyi rendszer és óraterv a gimnázium 7–12. évfolyamán 2020	59
4.3.3.	Tantárgyi rendszer és óraterv a gimnázium 9–12. évfolyamán 2017	60
4.3.4.	Tantárgyi rendszer és óraterv a gimnázium 9–12. évfolyamán 2020	61
4.4.	Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét	62
4.5.	A Nemzeti alaptantervben meghatározott egyes pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	62

4.6.	A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítása	64
4.7.	A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	64
4.8.	Választható érettségi vizsgatárgyak, a középszintű érettségi vizsga témakörei	64
4.9.	A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése	65
4.9.1.	Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltétele	65
4.9.2.	A tanuló beszámoltatása, tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő értékelése	65
4.9.3.	A magatartás és szorgalom minősítésének elvei	67
4.9.4.	Tájékoztató az értékelésről	67
4.10.	Az otthoni (tanulósobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	68
4.11.	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	68
4.12.	A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	68
5.	Záró rendelkezések	69

FÜGGELÉK

1. A „Kutató diák” tehetséggondozó programban való részvétel szabályai
2. A tanulók felvételének, átvételének helyi szabályai, a tanulmányok alatti vizsgák követelményei, rendje
3. A szöveges értékelés dokumentumai
4. Az általános iskola helyi tantervek
5. A gimnázium helyi tantervek
6. Az emelt szintű képzés tantervei
7. Közösségi szolgálat

1. Bevezetés

Az iskola hivatalos elnevezése: Békéscsabai Belvárosi Általános Iskola és Gimnázium
Az iskola Alapító Okiratának száma: 345604

Az iskola alapítása, jogállása:

Békéscsaba Város Tanácsa a 45/1986. (XII.29.) tan. határozatával 1987. január 1-jei hatállyal hozta létre a Belvárosi Általános Iskolát.

A Belvárosi Általános Iskola és Gimnázium alapító okiratát a Közgyűlés 478/1992. (XII.18.) sz. határozatával elfogadta. Módosítva a 95/1994. (II.24.) sz., a 218/1995. (VI.1.) sz., a 611/1995. (XII.21.) sz., a 82/1998. (III.19.) sz., 123/2003. (II.27.) sz., a 241/2007. (IV.26.) sz., valamint a 536/2009. (IX.24.); 132/2011 (III.25.); 169/2012. (V.25.) közgyűlési határozattal. Az intézmény 2013.01.01. nappal a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, majd 2016.11.30. nappal a Békéscsabai Tankerületi Központ fenntartásába került.

Az iskola címe: 5600 Békéscsaba, Haán Lajos u. 2-4.
Telefonszám: 66/453-353, Fax: 66/441-584
E-mail cím: titkarsag@belvarbcs.hu
Honlap: www.belvarbcs.hu

Az iskola típusa: összetett iskola, állami fenntartású intézmény

Az iskola rövid bemutatása

Összetett iskolánk általános iskolai és gimnáziumi helyi tanterve szervesen kapcsolódik egymáshoz magas színvonalú, differenciált általános képzéssel biztosítva a felkészülést a kétszintű érettségire, a felsőoktatásban való továbbtanulásra, kilépést a 8. osztályt követően azok számára, akik a szakképzésben kívánják folytatni tanulmányaikat.

- Általános iskolai nevelés, oktatás: 1-8. évfolyam,
- Gimnáziumi nevelés, oktatás:
  - hat évfolyamos képzés 7-12. évfolyam,
  - négy évfolyamos képzés 9-12. évfolyam.

A képzés speciális vonásai

- *Speciális tantervű ének-zene oktatás* lehetősége az 1-6. évfolyamokon külön csoportban, előzetes jelentkezés és képességfelmérés alapján.
- *Speciális úszás oktatás* lehetősége a 2017-2018-as tanévtől felmenő rendszerben 1-4. évfolyamon külön csoportban előzetes jelentkezés alapján. *Órarendbe* illetve (heti 2 óra) és a *Békéscsabai Előre Úszó Klub* szervezésében (további heti két óra) tanórán kívüli foglalkozás keretében.
- *Idegen nyelv-oktatás* első osztálytól, emelt óraszámúval a 7-12. évfolyamokon. Napjainkban alapvető követelmény, hogy a fiatalok, – a választott továbbtanulási iránytól függetlenül – két idegen nyelvből is használható nyelvtudással rendelkezzenek. Az idegen nyelv az ismeretszerzés, *a világban való tájékozódás és kapcsolatteremtés nélkülözhetetlen eszközként* vált. Ezért a csoportok/osztályok képzési jellegétől függetlenül mind az általános iskolában, mind a gimnáziumban kiemelt jelentőséget tulajdonítunk az idegen nyelvek tanításának. A gimnáziumi tagozaton a nyelvek intenzív elsajátítását képesség szerinti csoportbontásban biztosítjuk.
- *Kötelezően választandó orientáció a 9-10. évfolyamon.*
- Az emelt szintű képzés választása előtt tanulóink heti 2 órában orientációs foglalkozáson vesznek részt az alábbi négy terület egyikén: természetbúvár (kémia, fizika, biológia, természetföldrajz, laboratóriumi gyakorlatok); robotika (informatika, programozás, modellezés, robotépítés); economy (gazdaság történelem, gazdaság földrajz, a területhez kapcsolódó matematikai ismeretek, vállalkozási- és pénzügyi ismeretek); olasz nyelv, kreatív írás és dráma (magyar nyelv és irodalom, művészetek, tánc és dráma).

Az orientáció célja az ismeretek bővítése mellett az emelt szintű képzés választásának segítése, előkészítése. Ez az oktatásszervezési eljárás lehetővé teszi, hogy csak megfelelő tapasztalatok birtokában, 16 éves kor után kerüljön sor pályorientációs döntések meghozatalára.

- *Emelt szintű képzést* biztosítunk 11-12. évfolyamon az egyénileg választott legalább egy, legfeljebb két tantárgy esetében heti minimum 3 óra keretében. A kínálat alkalmazkodik a továbbtanulási szándékok sokszínűségéhez.

Intézményi sajátosságok

- A megyében kiemelkedő eredményességi mutatókkal rendelkezik intézményünk.
- A felvételik eredményességét a 90% körüli arány támasztja alá.
- Végzős diákjaink nyelvvizsga-mutatója csaknem minden tanévben eléri, vagy meghaladja a 100%-ot, többen két nyelvből is legalább középfokú nyelvvizsga bizonyítványt szereznek.
- 2009-ben elnyertük az „Erőszakmentes, egészségtudatos iskola” címet.
- 2005-től „Emelt szintű érettségi vizsgaközpont” iskolánk.
- 2019-ben megszereztük az „Akkreditált kiváló tehetségpont” minősítést.
- 2020-ban pedig „Örökös ökoiskola” minősítést szereztünk.
- ECL nyelvvizsgahely, DExam nyelvvizsgahely működik iskolánkban.
- Iskolánk saját tanuszodával rendelkezik.

NEVELÉSI PROGRAM

2. Az iskola nevelési programja

2.1. Értékek és küldetés

Mire való az iskola?

Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni,
hogyan felbredjen a tudás vágya,
megismerje a jól végzett munka örömét,
megízlelje az alkotás izgalmát,
megtanulja szeretni, amit csinál, és
megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.”

Szent-Györgyi Albert

Tanulóinknak egy életre szóló útravalót kívánunk adni. Valljuk, hogy értékálló és a kor igényeinek megfelelő, stabil tudás saját nemzeti értékeink ismerete, az európai és egyetemes emberi értékek közvetítése nélkül nem építhető.

Ugyanakkor tudomásul kell vennünk: ha válaszolni kívánunk korunk kihívásaira, ma már nem elegendő a tanórákon kifogástalanul tevékenykedő és az előírt viselkedésmintákat követő fiatalokat nevelni.

Fel kell készítenünk őket a küzdelmekre, amelyek átszövik életünket, mindennapjainkat. Mindent meg kell tennünk, hogy egészséges, önmagukban bízó, az előítéletek leküzdésére, kompromisszumra, pozitív jövőkép megfogalmazására képes, önismeretük révén képességeiknek és adottságaiknak megfelelően teljesítő tanulókat bocsássunk ki az iskola kapuján. Olyanokat, akik tudják, hol húzódnak lehetőségeik és korlátaik határai. Mikor érdemes kockázatot vállalni, mikor szükséges ezek elől kitérni. Hogyan lehet a sikerből hajtóerőt nyerni, s a kudarcok után felállni és újra kezdeni. Olyanokat, akik kiemelkedő egyéni teljesítményre és csoportmunkára egyaránt képesek, korszerű, több területen is mobilizálható tudással rendelkeznek.

Iskolai közösségünk élete, belső szabályrendszere, tanáraink példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás.

Fontosnak tartjuk az értékteremtő munka, a helyes fogyasztói magatartás iránti pozitív attitűd kialakítását, a rövidebb és hosszabb távú előnyök közötti egyensúly megtalálását, kialakítását, a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás meghatározóvá válását.

Hagyományaink és új törekvéseink alapján nyitottságot, toleranciát, bizalmat hirdetünk tanulóink és szüleik felé. Célunk, törekvésünk az általános emberi együttműködési kultúra fejlesztése; egy nyitott, demokratikusan működő iskolai világ kialakítása.

Az értékek közvetítésének hitelességét személyes nevelői példaadással, az iskolánk működése elégedettségi mutatóinak folyamatos követésével, korrekciók megtételével, tudatos fejlesztéssel biztosítjuk.

Küldetésünknek tekintjük, hogy hozzájáruljunk tanulóink magas színvonalú általános műveltségének kialakításához. Olyan tudást örökítsünk át, amely alkalmazható idegennyelv-tudással, digitális kompetenciával párosul. Megújulásra, önművelésre az információ és az interaktív média felelősségteljes használatára képes tanulókat kell nevelnünk, akik képesek lesznek az élethossziglani tanulásra, amit megkövetel a felgyorsult, kitágult világ, a tudományok gyors fejlődése. Mindemellett hűek maradunk a klasszikus gimnáziumi képzés értékeihez is.

Tevékenységszisztemünk formálásával vállaljuk, hogy tanulóink az iskolai élet alkotó részesei lehetnek iskolakezdéstől az érettségig, megtapasztalva a közösség támogató erejét.

2.2. A pedagógiai munka alapelvei

Az önálló életvitelre nevelés, az egyenlő bánásmód, az erkölcs, az igazságosság, a szabadság, a méltányosság, a rend, a szolidaritás, a fenntartható fejlődés, az egészséges életvitel, a szeretet, empátia, az életkornak megfelelő követelmények támasztása, az ehhez igazodó értékek képviselése összetett szerkezetű intézményünkben, ahol a 6-18 éves korosztályok együttélése sajátos háttérül szolgál.

Ezeket az alapelveken túl kiemelten fontosnak tekintjük még a következők érvényesülését:

Komplexitás

Biztosítjuk tanulóink számára a tudás, műveltség átadása és megszerzése folyamatában

- a személyiségük optimális, egyéni adottságaiknak, képességeiknek megfelelő kibontakozását,
- a tehetségek felkarolását,
- a valóságos tanulási környezet iskolán kívüli megtapasztalását,
- a tudás- és a képességfejlesztés helyes arányának megtalálását,
- olyan ismeret- és képességszisztem, attitűd kifejlesztését 18 éves korra, amely egy sikeres életpálya nélkülözhetetlen feltétele.

Új típusú tanári attitűd

A pedagógus vezető szerepe elsősorban a pedagógiai légkör alakításában, a tanulók aktivitásának kibontakoztatásában, tevékenységük megszervezésében érvényesül.

Az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevétele

Az életkori és egyéni sajátosságok összehangolt és kiemelt kezelésének az igényét iskolánk összetett szerkezete önmagában hordozza. A kisiskoláskor az „én fejlődés” fontos szakasza, amelyben a tanító tekintélyt jelent a gyermekek számára. Mozgás- és játékigényük nagy, figyelmük a játékos szituációkban jól fejleszthető. Emlékezetük, gondolkodásuk, cselekvéses tapasztalataikhoz, élményeikhez kapcsolódik elsősorban.

A *tapasztalatszerzés elvének* érvényesítése nélkülözhetetlen ebben az életkori szakaszban.

A prepubertás korban szélesednek a gyermekek társadalmi tapasztalatai, figyelmük mindinkább társaik felé fordul. Mivel ez az időszak az érzelmi-hangulati labilitás, „vagánykodás”, agresszivitás időszak, nevelőmunkánkban a *közösséghez tartozás elvének*, a lehetőségek megmutatásának, a *bizalom elvének* kell hangsúlyozottan érvényesülnie, hogy támogassa az önfegyelm és a másokra figyelés képessége, a tolerancia és a szolidaritás, a reális önismeret és az erre alapozott döntésképeség fejlődését.

Az ezen elvek alapján végzett munkának a *határozott követelmények támasztásával* szükséges párosulnia, alakítva ezzel tanulóink igényességét, támogatva az alkotás lehetőségei iránt megmutatkozó érdeklődést, az érték és a talmi közötti biztos választás képessége megfelelő fejlődését.

2.3. Célok

C.1. Magas színvonalú, differenciált általános képzéssel felkészítés a kétszintű érettségre, a felsőoktatásban való továbbtanulásra

A nevelő-oktató munka tartalmi gazdagítása a Nemzeti Alaptantervben meghatározott fejlesztési területeken nemzeti kultúránk, az egyetemes kultúra értékeire építve.

Fejlesztési területek:

- Az erkölcsi nevelés
- A nemzeti öntudatra, hazafiasságra nevelés
- Állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- Családi életre nevelés
- Testi és lelki egészségre nevelés
- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- Fenntarthatóság, környezettudatosság
- Pályaorientáció
- Gazdasági és pénzügyi nevelés
- Médiatudatosságra nevelés
- A tanulás tanítása.

C.2. Komplex tehetséggondozó rendszer létrehozása és működtetése

C.3. Konstruktív személyiségfejlesztés

C.4. Nyitott iskolává válás, arculatépítés

24. Feladatok, eszközök, eljárások

2.4.1. Feladatok a nevelő-oktató munka tartalmi gazdagítása érdekében (C.1.)

- A tevékenységrendszer gazdagodjon az „intelligens tudás” kialakulását segítő elemekkel. (intelligens tudás = az egyes tantárgyak tudáselemeinek összekapcsolására helyezi a hangsúlyt)
- Az Öveges Program keretében létrejött természettudományos laboratórium segítse elő a tudományterület iránti érdeklődés fokozódását.
- Kapjanak prioritást a helyi tantervben az alábbi műveltségterületekhez kapcsolódó kompetenciák:
  - magyar nyelv (általános iskola)
  - idegen nyelvek (általános iskola és gimnázium)
  - ének-zene (általános iskola)
  - természettudományok (általános iskola és gimnázium)
  - matematika (általános iskola és gimnázium)
- Az emelt szintű képzési kínálat a 16 éves kor elérését követően támogassa a továbbtanulási szándékok sokszínűségét.
- Környezettudatos, egészségtudatos magatartás kialakítása.
- Az Örökös ökoiskola cím megőrzése.
- Az „Erőszakmentes, egészségtudatos iskola” cím kritériumainak való megfelelés.

2.4.2. Feladatok a komplex tehetséggondozó rendszer létrehozása és működtetése érdekében (C.2.)

Feladatunk a tanácsadás, a pályaorientáció, a lehetőségek, az információk személyre szabott megmutatása. Kiemelt feladatunk:

- Az akkreditált tehetségpont cím megőrzése.
- Az általános iskolai és gimnáziumi évfolyamokon átívelő tehetségkereső programok folyamatosságának biztosítása legalább a minősített tehetségterületeken:

- logikai, matematikai,
- természettudományi,
- ének-zenei,
- idegen nyelvi,
- komplex (Kutató diák program).
- Tehetséggondozó műhelyek működtetése, az ezzel kapcsolatos általános feladatok ellátása:
  - tehetségazonosítás,
  - tehetséggondozás,
  - tehetség-tanácsadás,
  - tehetségpontok hálózatába való bekapcsolódás.
- A tehetséggondozásban résztvevő tanulók versenyeztetése.
- A hat évfolyamos gimnáziumi képzési struktúra és a komplex tehetséggondozó rendszer összehangolása.
- Mentorhálózat kiépítése, működtetése.

2.4.3. Feladatok a konstruktív személyiségfejlesztés érdekében (C.3.)

- Kompetenciafejlesztés, műveltségközvetítés és tudásépítés hármasságának képviselője. Kulcskompetenciák:
  - Anyanyelvi kommunikáció,
  - Idegen nyelvi kommunikáció,
  - Matematikai kompetencia,
  - Természettudományos és technikai kompetencia,
  - Digitális kompetencia,
  - Szociális és állampolgári kompetencia,
  - Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia,
  - Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség,
  - Hatékony, önálló tanulás.
- A személyiségfejlesztés folyamatában a következő értékek egyensúlyának megteremtése:
  - a biológiai lét értékei,
  - az „én” harmóniájára vonatkozó értékek,
  - a társas kapcsolatokra vonatkozó értékek,
  - a társadalmi eredményességre vonatkozó értékek,
  - a humanizált társadalom- és világnézet értékei.

2.4.4. Feladatok a nyitott iskolává válás, arculatépítés érdekében (C.4.)

- Együttműködés a város óvodáival, általános iskoláival.
- Az együttműködés lehetőségeinek keresése a városkörnyéki települések általános iskoláival, óvodáival.
- Együttműködés a város középiskoláival az emelt szintű érettségire való felkészítésben.
- Az emelt szintű vizsgaközpont szerep megőrzése.
- Pályázatok, lehetőségek felkutatása nemzetközi iskolaközi kapcsolatok szélesítéséhez (Erasmus-programban való részvétel).
- Szakmai rendezvények, konferenciák rendezése, befogadása.
- Az ECL, a DExam nyelvvizsgahelyszín működtetése.
- Az emelt szintű érettségi vizsgaközpont funkció megőrzése.

2.4.5. A pedagógiai szakaszok kiemelt feladatai

2.4.5.1. Feladatok valamennyi évfolyam tekintetében

- A program elején felsorolt értékek közül minél többet juttassunk el a tanulókhoz, az életkori sajátosságaiknak legmegfelelőbb formában.

- Kerüljön sor a kompetenciamérések eredményeinek felhasználására, a korrekciós tevékenységek megszervezésére.
- A gyermekek, tanulók, különösen a különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók mielőbbi megismerése, a velük való foglalkozás egyéni útjának megszervezése, eredményességének nyomon követése.
- Az IKT lehetőségeinek alkalmazásával fokozzuk mind a tehetséggondozás, mind a hátránykompenzálás eredményességét.
- Az életvezetési, a szociális és állampolgári kompetenciák fejlődését támogató tevékenységrendszer működtetése tanórán és tanórán kívül.
- Az általános erkölcsi normáknak megfelelő viselkedéskultúra kialakítása.
- Az értékteremtő munka, a gazdasági ésszerűség, a fenntartható fejlődés iránti pozitív attitűd kialakulását, a tudatos fogyasztóvá válást támogató tevékenységformák alkalmazása tanórán és tanórán kívül.

2.4.5.2. Az általános iskolai képzésünk legfontosabb feladatai

1-4. évfolyam:

- E szakaszok munkájának középpontjában a személyre szóló fejlesztés álljon, segítve az alapkészségek - olvasás, írás, beszédkészség, számolás -, kialakítását, megszilárdítását, az átlagtól való eltérés kezelését.
- A tanórai tevékenység a gyermekek érdeklődésére, természetes kíváncsiságára, mozgásigényére épített legyen. Motivált légkörben fejlődjön felelősségtudatuk, a kitartás képessége, érzelmviláguk.
- A tanulók kapjanak mintákat az ismeretszerzéshez, a feladat- és probléma-megoldáshoz, segítséget egyéni képességeik kibontakoztatásához.
- A negyedik évfolyam végére meg kell alapozni tanulási szokásaikat. Meg kell ismerni a gyermekek azon hátrányainak okait, amelyek szociális – kulturális környezetükből fakadnak, törekedve ezek csökkentésére.

5-8. évfolyam:

- Folytatni kell azt a munkát, amely megkezdődött az első négy évfolyamon a szilárd alapkészségek kialakítása, megszilárdítása érdekében.
- Az eszközjellegű kompetenciák közül elsősorban a szövegértési, szövegalkotási és kommunikációs képességeket, illetve a problémaazonosító és megoldó képességeket kell fejleszteni az alapkészségek megszilárdítása mellett.
- Széles körű tantárgyi alapoás keretében folytatódjon hetedik osztálytól a kulskompetenciák fejlesztése az általános iskolai tanterv szerint haladóknak kialakítva bennük azokat a készségeket, képességeket, amelyekre alapozva képesek lesznek tanulmányaik eredményes folytatására a nyolcadik osztály után választott középiskolában

2.4.5.3. A gimnáziumi képzés legfontosabb feladatai

- A hat évfolyamos gimnáziumi képzés 7. és 8. osztályában olyan biztos alapokat adni a tanulóknak, amelyre bármilyen irányú későbbi tanulmányok épülhetnek (a biztos alapok mellett a tanulási technikák tanításával, a szorgalom és az akarat erő növelésével, a beszéd- és vitakészség fejlesztésével).
- A hat és négy évfolyamos gimnázium 9. és 10. osztályában az alapok megszilárdítása, a kulskompetenciák megerősítése, további fejlesztése a feladat, valamint annak segítése, hogy a diákok a 10. évfolyam végén reális önismeret, valamint megfelelő mennyiségű és mélységű tudás alapján válasszanak emelt szintű tantárgyakat.
- Az utolsó két évben (11–12. évfolyam) az érdeklődésüknek megfelelő tárgyakból az emelt szintű érettségi vizsgára készítünk, valamint a választott pályán történő helytálláshoz szükséges készségeket, képességeket erősítjük, a tanulócsoporthoz igazított (szükség esetén személyre szabott) módszerekkel. Kiemelkedő szerepet kap az iskolai munka során az önálló alkotómunka, a kreativitás, az információhordozók széles körű alkalmazása (1.sz. Függelék A Kutató Diák tehetséggondozó programban való részvétel szabályai).

2.4.6. Eszközök

A tárgyi, tudás- vagy készségbeli eszközök a feladatok megvalósítását segítő erőforrásokként funkcionálnak.

- életkor szerint saját élettér az épületben,
- szaktantermi rendszer,
- osztálytermi rendszer,
- saját tanuszoda,
- Öveges program-természettudományos laboratórium, magas színvonalú digitális eszközpark,
- ECL nyelvvizsgahely,
- DExam nyelvvizsgahely,
- emelt szintű érettségi vizsgaközpont működtetése,
- részvétel a nemzeti tehetségprogramban, tehetséghálózati együttműködés,
- mentori hálózat kiépítése, működtetése, az egyéni tehetséggondozás támogatása,
- szoros együttműködés a szülői szervezettel, az iskola mellett működő alapítványokkal.

2.4.7. A nevelő-oktató munka céljainak megvalósulását szolgáló eljárások, módszerek és szervezési módok

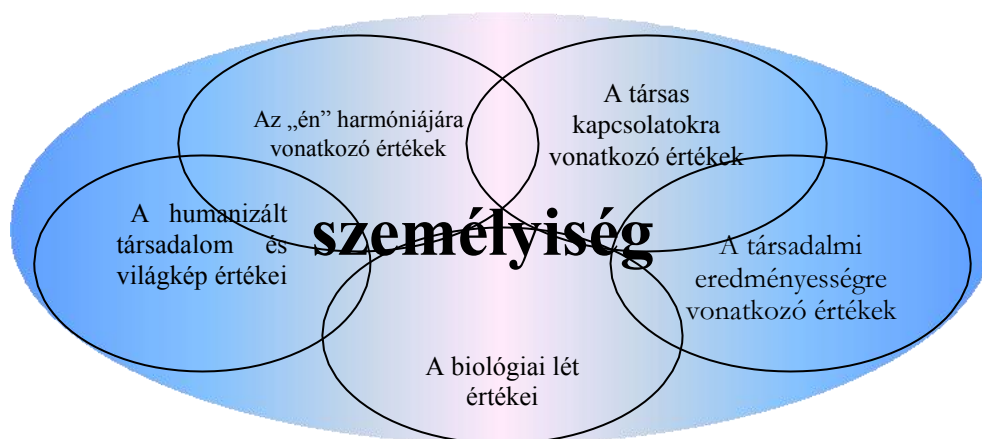
Módszerek, szervezési módok/évfolyam	1-4.	5-6.	7-8. ált.isk.	7-8. gimn.	9-10.	11-12.
Tanórai differenciálás	X	X	X	X	X	X
Kooperatív technikák	X	X	X	X	X	X
Tantermen kívül szervezett tanórák (múzeum, művészeti előadás, kiállítás, könyvtár, stb.)	X	X	X	X	X	X
Csoportbontás (idegen nyelvek, informatika, magyar nyelv és irodalom, technika, életvitel és gyakorlat)		X	X	X	X	X
Tehetségcsoport (matematika, angol nyelv)			X	X	X	X
Orientáció					X	
Emelt szintű képzés						X
Mentori rendszer				X	X	X
Tömbösített foglalkozások	X	X	X	X	X	X
Három hetet meghaladó projekt					X	X
A tanév(ek)et átívelő projekt			X			
Erdei iskola	X					
Témahét megtervezése	X	X	X	X	X	
Projekt napok	X	X	X	X	X	X
Önálló intézményi innováció			X	X	X	X

- Kronologikus tantárgyak lineáris tanítása: történelem.

- Tehetségcsoport (matematika, angol nyelv): a párhuzamos osztályokból szerveződő csoportban az adott tantervi tartalom mélységében történő differenciálására, a problémamegoldó képesség intenzívebb fejlesztésére nyílik lehetőség az átjárhatóság biztosítása mellett.
- A tanévet átívelő projektek: Kutató Diák Program a 11. évfolyamon, összművészeti projekt
- Tanévet átívelő projekt: Öveges program.
- Témahét: az egészségnevelési és környezeti nevelési feladatainkhoz kapcsolódva az éves munkatervben meghatározottak szerint.
- Projekt napok az éves munkatervben meghatározottak szerint.
- Önálló intézményi innováció
  - Öveges Program keretében létrejövő természettudományos laboratórium működtetése
  - Kutató Diák program a 11. évfolyamon
  - Összművészeti projekt
  - Orientáció 9-10. évfolyamon

2.5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok, eszközök és módszerek

2.5.1. A személyiségfejlesztés folyamatában közvetített értékek

A tanulói személyiség „erejének”, épségének növelése - kompetencianövelő stratégia:

- a minden emberben benne rejlő fejlődési lehetőségek minél teljesebb megvalósulásának, a tanulói személyiség teljes kibontakozásának segítése,
- az esélyegyenlőség biztosítása,
- olyan iskolai környezet megszervezése és működtetése, amelyben a tanuló a nevelési folyamat alanya, aktív részese,
- az egyértelmű elvárások és feladatok oly módon történő meghatározása, amely a gyermeki, a serdülői személyiség méltóságának, önállóságának tiszteletben tartásával párosul,
- konstruktív, eredményes életvezetéshez szükséges készségek, képességek kialakítása, fejlesztése,
- a környezeti megterhelések, ártalmak csökkentésére irányuló prevenciók eljárások, programok megvalósítására való törekvés kialakítása,
- közösségfejlesztő, önfejlesztő magatartás és tevékenységrendszer ösztönzése,
- a tanulók testi, értelmi, erkölcsi, érzelmi, gyakorlati képességeinek fejlesztése,
- a személyiségfejlesztés folyamatában a következő értékek egyensúlyának megvalósítása:
  - a biológiai lét értékei (az élet tisztelete, az egészség értéke),
  - a konstruktív életvezetés (életvitel, amely hozzájárul a közösség fejlődéséhez),

- az „én” harmóniájára vonatkozó értékek (önismeret, önbizalom, önművelés, stb.),
- a társas kapcsolatokra vonatkozó értékek (tisztelő, szolidaritás, szeretet, tolerancia),
- a társadalmi eredményességre vonatkozó értékek (folyamatos tanulás, problémaérzékenység, kreativitás, szellemi igényesség),
- a humanizált társadalom és világgép értékei (hazaszeretet, az egyetemes emberi jogok tisztelőben tartása, a hazai és egyetemes kultúra értékeinek megbecsülése).

2.5.2. Feladatok

A személyiségfejlesztés igazodjon:

- a felülvizsgált NAT szellemiségéhez,
- a pedagógiai programunk alapelveihez,
- cél – és feladatrendszeréhez,
- a helyi sajátosságainkhoz, hagyományainkhoz.

Nevelésünk alapfunkciója a személyiségfejlődés segítése együttműködve a családokkal:

- érzelmi érzékenységre történő nevelés,
- elvárt viselkedésformáknak az elsajátítása, alapvetően az egyetemes műveltség és az adott kultúrkör (európai, nemzeti) értékeire támaszkodva,
- az értékek közvetítésével a normarendszer kiépítése,
- a tapasztalati rendszer kialakítása (szellemi kultúra, munkakultúra, politikai kultúra, szomatikus kultúra),
- viselkedési rendszer kiépítése (magatartás, szokások),
- végső soron az önállóság növekedésével, az önfejlesztő személyiséggé válás elősegítése.

2.5.3. Eszközök és módszerek

- a gyermekközpontú szemlélet,
- a kölcsönös tisztelő és bizalom,
- az alapvető értékek közvetítése mellett a nyitottság, amely helyet ad a tanulók spontán értékkepző, értékválasztó tevékenységének,
- az ismeretnyújtás és ismeretszerzés folyamatában az ismeretszerzés dominanciája, a tanulói aktivitás előtérbe kerülése,
- a tanuló képességének egyéni program szerint történő fejlesztése,
- az életkori és pszichés sajátosságok figyelembe vétele,
- komplex művészeti hatás.

2.6. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő elvek, feladatok eszközök és módszerek

2.6.1. Elvek

Az egészségfejlesztés az a folyamat, amelynek során az emberek fokozódó kontrollt nyernek saját életük, következképpen pedig saját egészségi állapotuk felett, annak érdekében, hogy egészségük jobb legyen. Az egészség alatt a testi-lelki-szociális jólét állapotát értjük. Az egészségfejlesztés része a komplex személyiségfejlesztésnek. Úgy kell tekinteni rá, mint mindennapi életünk erőforrására, amelynek elérése nem egy végső cél, hanem egy eszköz a boldoguláshoz.

2.6.2. Feladataink

- Helyzetfelmérés készítése az iskola és környezetének egészségi állapotáról és az ezzel kapcsolatos problémákról.

- A kerettantervre épülő helyi tanterv - a személyiségfejlesztés komplex feladataival összhangban - biztosítsa azon feladatok összehangolását, amelyek erősítik az egészség, mint érték gondolatot, segítik annak megőrzését, fejlesztését. Kiemelt lehetőségeket kínálnak a Biológia-egészségtan, Környezetismeret, a Testnevelés, a Technika, életvitel és gyakorlat tantervei.
- Az osztályfőnöki órák az egészségnevelés sajátos színterei. Az osztályfőnöki órák helyi tantervei tartalmazzák az egészségfejlesztésre vonatkozó célokat és a feladatokat.
- Egészséget támogató környezet kialakítása, hogy az iskola a diákok, a tanárok és a nem pedagógiai munkát végző dolgozók számára olyan élettér legyen, amely biztonságos, ösztönző, és kellemes közérzetet biztosító hely.
A tárgyi környezet mellett – iskolaudvar, az osztályterem berendezése, a kulturált ebédlő, mellékhelyiségek...) nagyon fontos a jó munkahelyi klíma, amelyben a diákok és a dolgozók is jól érzik magukat.
- Egészséges táplálkozás („Minta-menza” program), gondoskodás az iskolai büfé, a termék-automaták korszerű kínálatáról.
- Olyan környezetet alakítsunk ki, melyben a nem dohányzó életmód követendő norma.
- Az iskola-egészségügy területén dolgozó szakemberek, az iskolaorvos, az iskolai védőnők feladata a fiatalok preventív szemléletű egészségnevelése. A tanulók iskola-egészségügyi ellátását az iskolaorvos és a védőnők a nevelési – oktatási intézmény vezetőjével egyeztetett rend szerint végzik:
  - Közegészségügyi és járványügyi feladatok.
  - Elsősegélynyújtás, sürgősségi ellátás.
  - Egészségnevelési munka: A védőnő egészségügyi felvilágosító és nevelő tevékenységet folytat, részt vesz a nevelési – oktatási intézményben folyó egészséges életmódra nevelésben, az egészségtan oktatásában.
  - Iskolafogászat.

A Pedagógiai Programban megfogalmazott célok megvalósítását, illetve a napi szintű tanítási-tanulási folyamatokat intézményünkben iskolapszichológus is segíti. Munkáját törvény szabályozók (a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény valamint a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet) és a pszichológusok számára kialakított etikai kódex alapján csoportos keretek között (osztály vagy tematikus, több évfolyamot átfogó kiscsoport), illetve egyéni tanácsadás során végzi. A gyermekek, diákok közvetlen megsegítése mellett támogatja a pedagógusok nevelő-oktató munkáját, igény szerint segítséget nyújt a szülők számára is.

Az intézményen belüli további segítők: ifjúságvédelmi felelős, testnevelők, gyógytestnevelő, biológia-egészségtan tanár, utazó gyógypedagógus.

2.6.3. Alkalmazandó módszerek, eszközök

Az iskolai egészségnevelő munkában törekedni kell a korszerű, részvételen alapuló oktatási technikák alkalmazására.

Módszerek, szervezési módok/évfolyam	1-4.	5-6.	7-8. ált.isk.	7-8. gimn.	9-10. gimn.	11-12. gimn.
Kooperatív technikák tanórákon	X	X	X	X	X	X
Tantermen kívül szervezett tanórák	X	X	X			
Tantermen kívül szervezett, tanórán meg nem valósítható program	X	X	X	X	X	X
A tanéven átívelő projekt	X	X	X	X	X	X
Témanap megtervezése	X	X	X	X	X	X

Projekt nap	X	X	X	X	X	X
Sportolás (Belvárosi DSK)	X	X	X	X	X	X
Sportolás úszó osztályainkban	X					
Sportolás, néptánc, modern tánc (intézményen kívül)	X	X	X	X	X	X

- Az ún. interaktív módszerek bizonyítottan eredményesek a pozitív életvezetéshez szükséges készségek és jártasságok fejlesztésében.
  - Csoportmódszer és szituációs játékok, amelyek alkalmasak arra, hogy a tanulók felhasználják saját tapasztalataikat, élményeiket.
  - Kevesebb tanári előadás és jóval több beszélgetés a célravezető.
  - Az alsóbb évfolyamokon a művészeti tevékenységek is alkalmasak az egészségnevelés szolgálatára.
  - Esetmegbeszélések.
  - A kortárs segítők hálózata meghatározó a tanulók egészségmagatartásának formálásában. Kapcsolattartás az intézményen kívüli partnereinkkel
  - A tevékenységrendszer változatosságával is járulunk hozzá az eredményességhez. A témahét, a projekt nap tervezett programját az éves munkaterv tartalmazza.
- Tanórán kívüli további tevékenységek:
- az iskolai tanuszoda igénybevétele a kijelölt időszakokban,
  - az iskolai diáknapokon,
  - véradás a szülők és a 18. életévüket betöltött tanulók részvételével,
  - sportbemutatók az óvábúcsúztatón, a Belvár Gálán,
  - városi versenyeken való részvétel,

Állapotmérések

- *Egészségügyi állapot felmérése* az iskola-egészségügy területén dolgozó szakemberek által
- Személyi gondozás, szokások kialakításával kapcsolatos állapotfelmérés
- *Drogprevenciós munkához szükséges mérés:* ismeretszint felmérése, attitűdvizsgálat. A mérést a 8. évfolyamon végezzük.
- *A tanulók fizikai állapotának méréséhez* szükséges módszerek: NETFIT teszt. A mérés célja, hogy minden fiatal - képesség szerinti differenciált terheléssel -, úgy jusson el a felnőtté válásig, hogy az egészséges létezéshez szükséges fizikai szint megkívánt értékét elérje és megtartsa. A testnevelési órákon alkalmazott mérések ezeket a szinteket mérik. Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők a kondicionális képességek területén mutatkozó hiányosságok. Ezek kiindulási alapul szolgálnak a felzárkóztató programok tervezéséhez, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetéséhez, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztéséhez, a szükséges szint eléréséhez és megtartásához.

2.7. A környezeti nevelés elvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.7.1. Elvek

- A folytonosság elvének megvalósítására törekszünk, hiszen iskolánkban eddig is számtalan területen folyt környezeti nevelés.
- Egységbe foglaltuk az elmúlt években kialakult tevékenységeket és módszereket, az új tartalmi szabályozás által kijelöltekkel.
- A környezeti nevelés részben a mindennapi tanórai munkánkban, részben pedig a tanév rendjébe illeszkedő akciók, versenyek, rendezvények szervezésében nyilvánul meg.
- Fontos szem előtt tartani, hogy a szemléletformálás lassú, sok munkát és türelmet igénylő feladat, melyet a legfiatalabb korosztálynál kell elkezdeni.

- A program sikerességének alapfeltétele a személyes példamutatás, a hitelesség és a módszertani ismeretek bővülése. Ennek érdekében a program mellékleteként összefoglaljuk az egyes tantárgyak lehetőségeit a környezeti nevelésben.

2.7.2. Célok

- A fenntartható fejlődés jelentőségének megértetése, elveivel való azonosulás az életkori sajátosságok figyelembevételével.
- Az ökológia gondolkodás kialakítása és fejlesztése.
- A környezettudatos magatartás és életvitel kialakulásának segítése.
- Érzelmi és értelmi környezeti nevelés.
- Az állampolgári és egyéb közösségi felelősség felébresztése.
- Az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése.
- A globális összefüggések megértése iránti igény felkeltése.
- Az egyéni cselekvési igény felkeltése.
- A problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség fejlesztése.

2.7.3. Feladatok

- Természeti – épített – szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése.
- Helyi értékek és problémák megismerése és megismertetése.
- Helyi célok megfogalmazása (faültetés, madárvédelem, szelektív hulladékgyűjtés, energiatakarékosság, helyi védettség).
- Lakóhely megismerése (értékek, gondok – a megoldás módjai).
- Hagyományok védelme: család – iskola – település – nemzet szinteken.
- Azonosság tudat fejlesztése a fenti szinteken.
- A környezetvédelemmel kapcsolatos kommunikáció fejlesztése az egyes munkacsoportokon belül, továbbá a fenntartóval, a partnerintézményeinkkel, a szülőkkel és az iskola környezetében élőkkel.
- A környezetvédelem jelentőségének iskolán belüli bemutatása a hagyományos és nem hagyományos tanórai, illetve a tanórákon kívüli foglalkozások során (pl. kiállítások, vetélkedők, előadások, táborok).
- A környezetvédelemhez kapcsolódó kiadványok, Cd-k, könyvek összegyűjtése, ismertségük növelése.
- A környezeti neveléshez szükséges eszközök gyarapítása.
- A környezetvédelem igénye szemlélete jelenjen meg a diákprogramokban is (DÖK – napok, Garabonciás Nap).
- A környezet, a tantermek tisztaságának javítása (a dekorációs és tisztasági verseny felújítása).
- A környezetvédelemmel kapcsolatos versenyekre történő felkészítés (pl. rajzversenyek, Hermann Ottó, Kaán Károly tanulmányi versenyek).

2.7.4. Belső személyi erőforrások

- *Iskolavezetés:*
Biztosítja a környezeti nevelés koherens megjelenését az iskolai dokumentumokban, érvényesülését a mindennapi nevelő-oktató munkában.
Segíti az iskolai ökcsoport létrehozását, működését.
Segíti az ökcsoport együttműködését az iskolán belüli munkacsoportokkal, szervezetekkel, továbbá szükség esetén közvetít a csoport és a fenntartó, valamint a partnerintézmények és az iskolához kapcsolódó alapítványok között.
- *Ökcsoport:*
Összetételében a lehető legjobban reprezentálja az iskolát (iskolavezetés, munkaközösségek, technikai dolgozók).

Segíti a munkaközösségeket abban, hogy munkaterveikben releváns módon jelenjen meg a környezetvédelem, az egyes tervek összhangban legyenek egymással és a megfogalmazott célokkal.

Dokumentált módon ellenőrzik a munkatervekben megfogalmazott célok megvalósulását.

A tanévek végén beszámolóban értékeli az éves tevékenységet.

Munkájuk jelenjen meg az iskola központi honlapján belül is. Hozzanak létre egy a központi honlap nyitóoldaláról könnyen elérhető külön honlap felületet vagy integrálódjanak be a környezetvédelmi tevékenység megjelenítését eddig is felvállaló természettudományos munkaközösség honlapjába.

— *Munkaközösségek:*

Az éves munkatervekbe és beszámolóba beépítik a környezetnevelési célokat.

Segítik az ökocsoportot az iskolai környezetvédelmi munkaterv megvalósításában.

A tanévek végén beszámolóban, értékelésben kitérnek a környezetnevelésre is.

— *Pedagógusok:*

Szaktanárként (pl. tanmenet készítése) és nevelőként (pl. osztályfőnökként, ügyeletesként) is segítenek a környezeti nevelési célok megvalósításában.

Tanmenetükbe, a tanórák menetébe beépítik a megfogalmazott célokat.

Odafigyelnek a példamutató magatartásra.

Részt vesznek a környezeti nevelési programokon, segítenek azok szervezésében.

— *Szülők:*

Támogatják az iskolai környezetnevelési program és annak tanévekre lebontott munkaterveinek megvalósulását (elsősorban a hulladékgyűjtést).

A szülői szervezetek és az intézmény munkacsoportjai közti konkrét munkamegosztást, illetve az esetleges bevételekből való részesedést és azok felhasználását külön megállapodások rögzítik.

☐

2.7.5. A környezeti nevelés szinterei

Hagyományos tanórai foglalkozások

A nemzeti alaptanterv és a kerettanterv kapcsolódó feladatainak elvégzésében kiemelt szerep jut a biológia, kémia, földrajz, természetismeret tantárgyaknak, de minden tantárgy helyi tanterve tekintettel van a környezeti nevelés célkitűzéseire.

Nem hagyományos tanórai foglalkozások, módszerek, szervezési módok

A hagyományos módszerek alkalmazása mellett törekedni kell a környezeti nevelés szempontjából sokkal hatékonyabbak élményalapú, tevékenységalapú, érzékenyítő, interaktív módszerek alkalmazására. E lehetőségek között válogatva minden korosztály számára találhatunk megfelelőt.

Módszerek, szervezési módok/évfolyam	1-4.	5-6.	7-8. ált.isk	7-8. gimn.	9-10. gimn.	11-12. gimn.
Kooperatív technikák	X	X	X	X	X	X
Tantermen kívül szervezett tanórák (múzeum, kiállítás, könyvtár, stb.)	X	X	X	X	X	X
Tanulmányi séta	X	X	X	X	X	X
Jeles napok	X			X	X	X
Gyűjtőmunka	X					X
Kiállítások az iskolában	X			X	X	X
Három hetet meghaladó projekt	X					X
A tanévet átívelő projektek	Tanévenként egy projekt					
Téma nap megtervezése	X	X	X	X	X	
Projekt napok	X	X	X	X	X	X

Akciók, kampányok	X	X	X	X	X	X
Szelektív hulladékgyűjtés	X	X	X	X	X	X
Terepgyakorlat				X	X	
Település, környezet szépítése	X	X	X	X	X	X
Nyári tábor	X	X	X	X	X	X
Ökoiskola	X	X	X	X	X	X

2.8. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Iskolánk a magas szintű képzés, a szakmai elismertség mellett fokozott figyelmet fordít az emberi kapcsolatok ápolására, a konszenzus, az összetartozás erősítésére.

2.8.1. Feladatok a közösségfejlesztés tartalmi területei szerint összhangban a személyiségfejlesztés általános elveivel, céljaival:

Demokrácia

- Az iskolaközösség szervezeti egységei, tagjai jogainak, kötelességeinek, együttélési szabályainak megismertetése, érvényesítése, ellenőrzése.
- Az adott közösség kompetenciájába tartozó döntések, határozatok hozatala, konszenzusra törekvés.
- A jogok, kötelességek, szabályok betartásának, illetve megszegésének véleményezése.
- A jogok, kötelességek, szabályok betartásának, illetve megszegésének következményei.
- Önszabályozó, önrányító, önkormányozó képesség fejlesztése.

Az értékrend kialakítása, pozitív attitűd kialakítása az alábbi területeken:

- A jogokból eredő lehetőségek pozitív kihasználása, többlet tudás szerzése.
- A kötelességekből eredő feladatok teljesítése, a közösségi élet szabályainak betartása.
- A tudás, a szorgalom tisztelete.
- Önmagunkért, társainkért, iskolánkért való felelősségtudat kialakítása.
- Erkölcsi normák (becsületesség, megbízhatóság, igazmondás, segítőkészség, közös érdek elfogadása, stb.) ismerete, betartása, véleményezése.
- Önismeret, önértékelés fejlesztése.
- A csoport tagjainak kölcsönös tisztelete, beilleszkedés, alkalmazkodás, együttműködés.
- Kezdeményező képesség kitartó munka fejlesztése.
- Tolerancia: fogyatékkal élők, közösségbe nehezen illeszkedők, más népcsoportokhoz, kultúrához, valláshoz tartozók, szociálisan hátrányos helyzetűek elfogadása, tiszteletben tartása.

A viselkedési kultúra kialakítása:

- Kölcsönös tisztelet, megbecsülés a szűkebb és tágabb tanulói közösségek tagjai iránt.
- Az erőszak, durvaság kizárása, elítélése.
- Az öntörvénykezés kizárása, elítélése.
- Kulturált érintkezés, megjelenés, beszéd.
- A felnőttek tisztelete.
- Társasági szokások, illemszabályok ismerete, betartása.

Az iskolaközösség szervezeti egységei közül erősítendő közösségi szintér az évfolyam.

2.8.2. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok a tanórai foglalkozások keretében

Az osztályfőnöki órák a közösségfejlesztés sajátos területei és lehetőségei. Az osztályfőnöki órák helyi tantervei tartalmazzák a közösségfejlesztésre vonatkozó célokat és a feladatokat.

A tanórai foglalkozásokon megvalósítható közösségfejlesztési feladatok:

Az 1-6. évfolyamon

- A tananyag elsajátítása segítse a tanulók eligazodását szűkebb és tágabb környezetükben, a városi és falusi élet hagyományainak, jellegzetességeinek szűkebb környezetünk, Békés megye és Békéscsaba sajátosságainak megismerését, ezzel erősítve a városhoz való tartozás érzését.
- A tanulás segítése egymásnak történő segítségnyújtással, közös ellenőrzéssel, a tanulók kezdeményezéseinek támogatása.
- A közvetlen tapasztalatszerzés, a közösségi tapasztalatok kialakításának segítése, fejlesztése példamutatással, helyes cselekedetek bemutatásával.
- A tanulók önállóságának, öntevékenységének kifejlesztése, közösségi normák, szokások kialakítása, iskolai hagyományaink megismerése.
- Az együvé tartozás érzésének megalapozása közös feladatokkal.
- Felelősi rendszer kialakítása a közösségi munkamegosztásban: hetesek, szertárosok stb.

A 7-12. évfolyamon

A tananyag elsajátítása segítse a tanulók eligazodását szűkebb és tágabb környezetükben:

- Járváljon hozzá, hogy a tanulók ismerjék az egyetemes emberi kultúra legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit. Szerezzenek információkat az emberiség közös problémáiról, az ezek kezelése érdekében kialakuló nemzetközi együttműködésről.
- Minden tanuló ismerje meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit. Legyenek jól tájékozottak a haza földrajzában, irodalmában, történelmében, mindennapi életében.
- Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek.

A gimnáziumi tagozatra felvettek körében

- megfelelő helyzetelemzés után az új közösségi normák kialakítása, a más iskolákból érkezők beilleszkedésének segítése,
- a különbözőségek elfogadása, megértése, az eltérő tapasztalatú, képességű, családi háttérű tanulók segítése, együttműködésre és nyitottságra nevelés.

Az általános iskolai tanterv szerint továbbhaladó betedikesek körében

Felelősi rendszer működtetése, továbbfejlesztése a közösségi munkamegosztásban: diákügyelet, szertárosok, hetesek vonatkozásában.

2.8.3. A tanórán kívüli egyéb foglalkozások, tevékenységek közösségfejlesztési szinterei

Az 1-6. évfolyam

Felelősi rendszer kialakítása a közösségi munkamegosztásban: uzsonnafelelősök, DÖK képviselő, ÖKODÖK képviselő, stb.

Énekkar

Elsősorban a speciális ének-zene csoportok részvételével, de nyitott a többi tanuló felé is.

Tehetségkereső, tehetségfejlesztő szakkör, alkotóműhely, érdeklődési kör

Lehetőség szerint, igény alapján szerveződik egy tanévre.

Jellemzően azonos évfolyamon tanuló diákok számára szerveződik.

Tebetség gondozó műhely

Az átlag feletti általános képességekkel, átlagot meghaladó speciális képességekkel, kreativitással, s a feladat iránti elkötelezettséggel rendelkező, magas szintű teljesítményre képes tanulók fejlesztése mentor/ok közreműködésével, minimum 30 órás program alapján.

Iskolai sportkör

Lehetőséget biztosít valamennyi tanulónak a mindennapos testedzésre az iskola és a diáksport egyesület között megkötött megállapodás szerint.

Az együttműködési megállapodás tanévenként felülvizsgálandó, megerősítendő.

Intenzív sportolási lehetőséget biztosít egyesületi keretben az egyesületi tagok számára.

Közösségi szolgálat

A közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása.

- Az érettségi bizonyítvány kiadásának feltétele (először a 2016. január 1-je után megkezdett érettségi vizsga esetében) ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása.
- A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a szakértői bizottság ez irányú javaslata alapján a közösségi szolgálat mellőzhető.

A közösségi szolgálat teljesítésének, dokumentálásának helyi szabályait a 9. számú függelék tartalmazza.

2.8.4. Diákönkormányzati munka

A diákönkormányzati munka szervezése tekintetében megőrizzük a hagyományaink szerinti struktúrát.

- Az 1-6. és 7-13. évfolyam diákönkormányzatai életkoruknak megfelelő szinten és módon vesznek részt a közösségi feladatokban.
- Közreműködnek a diáktársak között uralkodó magatartás, hangnem és értékrend alakításában.
- A kialakított, hagyományon alapuló közösségi tevékenységek fejlesztését segítik.
- Saját ügyeik intézésében a felelősségérzet növelését ösztönzik, a közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre készítő tevékenységek szervezését (Diáknapok, Garabonciás napok, Farsang) vállalják.
- Gyakorolják jogaikat, érdekeik érvényesítését, a véleményformálást a demokratizmus szabályaihoz igazodva.
- Képviselek a tanulói közvéleményt a különböző fórumokon, segítve az iskolán belüli többi közösséggel való együttműködést (Iskolaszék, nevelőtestület, iskolavezetés).
- Gazdagítják a tanulói megnyilvánulási lehetőségeket az iskolarádió és a diákújság adta keretek között.
- Közreműködnek új hagyományok kezdeményezésében, kialakításában.

2.8.5. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Az iskola egyrészt szervezetnek tekinthető, amelynek struktúrája, klímája nagymértékben meghatározza a benne zajló folyamatokat. A pedagógusok oldaláról nézve az iskola munkahely, s mint ilyen számukra – többek között – a szakmai karrier kerete és a megélhetés forrása. Ugyanakkor az iskola olyan sajátos társas közeg, ahol a pedagógusokkal, osztály- és iskolatársakkal alakuló kapcsolatok rendszere nagy hatást gyakorol a tanulók szocializációjára. Az iskola azonban leginkább az oktatás alapvető intézménye és tere, ahol általában az osztálytermi folyamatokon át realizálódik az oktatás és nevelés.

Alapvető feladatunk a folyamatos kommunikáció fenntartása a szereplők között:

- Kölcsönös bizalmon és tiszteleten alapuló kapcsolat ápolása az iskola szereplői: a pedagógusok, a diákok és a szülők között.
- Egyetértésre törekvés az eredményesség szempontjából különösen lényeges jegyek tekintetében. Ilyenek – többek között – a tanulók iránt támasztott magas követelmények, az alapkészségek hangsúlyozása, a programok koordinációja, a tanulók fejlődésének értékelése, a fegyelmezett, tanulásközpontú klíma kialakítása.

- A képviseleti jogosítványok érvényesítéséhez szükséges egyeztető fórumok megtervezése az éves munkatervben.

A szülőkkel fenntartott kapcsolatunkban legfontosabb elvek betartása:

- Az értékközvetítésben a szülők a legfontosabb partnereink.
- Tiszteletben kell tartanunk azt a jogukat, hogy gyermekeiket minden körülmények között—akár elfogultan is - védjék és szeressék. A gyerekkel kapcsolatos vélemények közlésekor maximális empátiát kell tanúsítanunk.
- Tudatosítanunk kell egymásban azt a tényt, hogy a szülő és a pedagógus más oldalról ismeri a gyermeket, ezért a kialakult konfliktushelyzetek okainak vizsgálatánál kölcsönösen körültekintően kell eljárunk.
- Működtetjük a *Szülői Választmányokat*.

A *kollegialitás* kultúrájának állandó fejlesztése a pedagógusok körében:

- Bevonás a folyamatokba a tervezéstől a megvalósításon át az eredményesség értékeléséig. Részvétel a tantestületi döntések előkészítésében: munkaközösségi szintű illetve tematikus munkacsoportokban szervezett ötletbörze, egyeztetések, stb. formájában.
- A belső motivációt erősítő, az erőforrásokat mozgósító, a csapatmunkát ösztönző vezetői attitűd érvényesítése.

A *gyermek–osztálytársak* kapcsolat optimalizálása

- A gyermek–osztálytársak kapcsolatban a többi gyerek jeleníti meg a „mini-társadalmat”.
- A gyerekek spontánul a családban szerzett mintákat hozzák magukkal az iskolába.
- Az osztályon belüli elszigetelődés komoly veszélyt jelent az iskolai sikeresség tekintetében. Ezzel szemben a befogadó osztályközösség óriási erőforrás. Feladat a veszélyek csökkentése, a támogató légkör kialakulásának elősegítése.

2.8.6. Az iskola hagyományrendszere

A hagyományok jelenléte az emberi közösségek létének egyik feltétele, közösségekben tovább élő, tudatosan ápoltság, bizonyos időközönként ismétlődő alkalom, illetve szellemi örökség.

Az iskolai hagyományok kialakítására az intézmény megalakulása óta tudatosan törekszünk.

A hagyományápolás közösségfejlesztési feladatai:

- Kötetlenebb jellegével, érzelmmel teli élményt adjon erősítve a közösséghez való tartozás érzését.
- Nevelje a tanulókat egymás segítésére (táborok, hulladékgyűjtés, versenyek), mások munkájának, eredményeinek elismerésére, megbecsülésére (kiállítások a tanulók munkáiból).
- A változatos tevékenységi formák, kulturális rendezvények, a közös ünnepek erősítsék az együvé tartozást, az egymásért való felelősség érzését.
- A különböző korosztályok egymáshoz való alkalmazkodása, együttélése, az egymás iránti türelem kialakítása olyan rendezvényekkel, amelyek iskolánk valamennyi tanulóját érintik.
- Jó kapcsolat kialakítása a tevékenységeket segítő felnőttekkel, szülőkkel, más iskolák tanulóival.

Szokások, hagyományok:

Iskolai ünnepeken a tanárok és az általános iskolai tanulók ünnepi viselete: fehér felső, sötét alj. A gimnáziumi tagozaton a lányok fehér matrózbúzt, sötét szoknyát viselnek; a fiúk fehér inget, sötét nadrágot. Iskolánk valamennyi tanulójának ünnepi viseletét iskolai nyakkendő egészíti ki.

- *Iskolakönyv*: a végzős tanulók albuma.
- „*Az Év Tanára*” cím a kitüntetett oklevéllel és plakettel az SZM és a Belvárosi Iskoláért Alapítvány által alkotott szabályzat szerint kerül átadásra az iskola jelenlegi tanárai köréből.
- „*Az Iskola Díszpolgára*” cím a Belvárosi Iskoláért Alapítvány szabályzata szerint kerül átadásra a végzős évfolyam diákjai, ill. az iskola jelenlegi és egykori tanárai, dolgozói, volt diákja, továbbá bármely más arra méltó személynek.

- *Arképcsarnok*: az országos versenyek döntőinek helyezetteiről, az iskola díszpolgáiról.
- *Hagyományos iskolai rendezvények*.

A tanév rendjéhez kötődő alkalmak

- Tanévnyitó és -záró ünnepségek
- Gólyabál
- Szalagavató
- Ballagás

Nemzeti ünnepek, megemlékezések

- Október 23.
- Március 15.
- Július 4. (Nemzeti Összetartozás Napja)

Rendszeres kulturális rendezvények

- A Zenei Világnap megünneplése (október 1.)
- Mesenap
- Adventi koncert
- Mikulás ünnepség
- Karácsonyi hangverseny
- Karácsonyi játszóház
- Óév-búcsúztató
- Farsangi mulatság az általános iskolai tanulók részére
- A Magyar Nyelv napja
- Tavaszi hangverseny
- Diáknap (a tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap)
- A Föld napja, környezetvédelmi hét (április)
- Egészségnap
- Gyermeknap
- Iskolagaléria: évente 1-2 alkalommal képzőművészeti kiállítás rendezése az aulában

Sportesemények

- Belváros Kupa (leány tornaverseny)
- Sportnap 1-4. évf.
- Mikulás Kupa
- Nyuszi Kupa
- Diákolimpián való részvétel

2.9. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A pedagógus feladatai különösen

- Munkáját az intézmény működés rendjének, az intézményben való benntartózkodásának, rendjének figyelembevételével szervezi.
- Szükség szerint kapcsolatot tart a pedagógiai szakszolgálatokkal, a pedagógiai szakmai szolgáltatókkal, a gyermekjóléti szolgálattal, valamint az iskola-egészségügyi ellátást biztosító egészségügyi szolgáltatóval.
- Részt vesz az ünnepek, megemlékezések, a hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatok ellátásában.
- Betartja és betartatja az intézményi védő, óvó előírásokat, a rendkívüli esemény esetén szükséges teendőket az SZMSZ-ben szabályozottak szerint.
- A pedagógus munkaidejét a tanórai, tanórán kívüli foglalkozások illetve a pedagógiai munkával összefüggő egyéb feladatok töltik ki.
- Tartós távolléte esetén az igazgatóhelyettes közreműködésével köteles tájékoztatni a helyettesítő kollégáját a távolléte alatt elvégzendő feladatokról.
- A hiányzó pedagógus helyettesítését az iskolavezetés által készített beosztás szerint kell ellátni.

- Köteles ügyeleti feladatot ellátni az iskolavezetés által készített beosztás szerint az udvaron, a földszinti, az I. és II. emeleti folyosókon, ebédeltetés közben az ebédlőben.
Rossz idő esetén az udvari ügyeletesek egyike a földszinten, a másik az első emeleten ügyel.
A testnevelők a tornateremnél látnak el ügyeletet.
- Az ügyeletes tanár feladata: a rend, a fegyelem, a tisztaság megkövetelése, ellenőrzése. Ellenőrzi a tantermet, a hetesek munkáját.
- A pedagógus feladata az iskolai rendezvényeken való részvétel, azon szükség szerint felügyelet ellátása.
- Minden pedagógus feladata a tanítási óra védelme, a pontos órakezdés, a tanulókat megillető szünet biztosítása.
- Az elektronikus napló naprakész vezetése, az óraszám, a tananyag, a hiányzók pontos bejegyzése minden tanár feladata, elmulasztása anyagi és fegyelmi felelősséggel jár.
- A szaktanár kötelessége, hogy az elégtelenre álló tanuló szülőjét december első hetében illetve május első hetében írásban értesítse.
- A tanítók havonta, a szaktanárok hetente kötelesek fogadóórát tartani.
- Minden pedagógus feladata az iskola hírnevének, kollégái szakmai és emberi tekintélyének védelme, az általános etikai szabályok betartása.

Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai különösen

- Törekszik tanítványai sokoldalú megismerésére, elősegíti egyéni képességeik, tehetségük kibontakoztatását.
- Koordinálja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, gondoskodik az osztályban tanítók folyamatos kapcsolattartásáról a nevelési, oktatási célok megvalósítása érdekében.
- Lehetősége szerint órákat látogat.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, közreműködik az osztályközösség egészséges szerveződésében.
- Közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, folyamatosan kapcsolatot tart az ifjúságvédelmi felelőssel.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát.
- Rendszeresen tájékoztatja a tanulókat, a szülőket, az őket érintő kérdésekről. Figyelmezteti a szülőt, ha a gyermeke jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- Évente legalább három alkalommal szülői értekezletet tart.
- Közreműködik a tanulók jogainak érvényesítésében, kötelességeik teljesítésének ellenőrzésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, véleményt nyilvánít a tanulók segítészésével, egyéb szociális ügyével kapcsolatos kérdésekben.
- Igazolja a tanulók hiányzásait, előzetes kérelemre –a helyi szabályok szerint- engedélyt ad a tanuló távolmaradására.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat, statisztikai adatokat szolgáltat, intézi a továbbtanulással kapcsolatos adminisztrációt.
- Vezeti és ellenőrzi az elektronikus naplót, az esetleges hiányosságokra felhívja az osztályban tanítók figyelmét.
- Fegyelmi felelősséggel tartozik a hivatalos okiratok - törzslap, bizonyítvány adatainak pontos vezetéséért, egyeztetéséért.

2.10. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Iskolai nevelő-oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás, valamint különféle fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Munkánk során kiemelten kezeljük

- a sajátos nevelési igényű,

- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő,
- a kiemelten tehetséges,
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését.

2.10.1. A sajátos nevelési igényű gyermek, tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló

- Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.
- A NAT2020 rendelettel kompatibilis „A sajátos nevelési igényű gyermekek iskolai oktatásának irányelvei” alapján iskola fejlesztési követelményei igazodnak a fejlődés lehetséges üteméhez, melyek tanulónként az egyéni fejlesztési tervekben jelennek meg.
- A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével - habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben - egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.
- Intézményünk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve a pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának elvei

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a Nat-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell megszervezni:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van;
- igény szerint sajátos, a fogyatékossgal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíteni;
- szükség esetén a tanuló számára legmegfelelőbb alternatív kommunikációs módszereket és eszközöket, siket tanulóknál a magyar jelnyelv elsajátítását, alkalmazását kell beépíteni a nevelés, oktatás folyamatába;
- az iskola személyre szabott tanulás és pedagógiai támaszrendszerekkel egyénileg is támogassa a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve.

Különleges bánásmódot igénylők ellátása

A NAT2020 rendelettel kompatibilis „A sajátos nevelési igényű gyermekek iskolai oktatásának irányelvei” alapján az alábbi fogyatékossgai területeken és módszerekkel dolgozunk:

Mozgásszervi fogyatékos tanuló integrációja

(ép értelmű, enyhébb végtagredukciós fejlődési és szerzett mozgás-rendellenesség)

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
<i>Magyar nyelv és irodalom</i>	<ul style="list-style-type: none"> — segédeszközök kiválasztása — adaptált taneszközök (íróeszköz, tankönyv, füzet, stb.) — bátorító beszéllegkör, beszédterápia — logopédiai fejlesztés 	<ul style="list-style-type: none"> — célzott manipulációfejlesztés — szem-kéz mozgások összerendezése, grafomotorika fejlesztése — mimikai, beszédet, megértést segítő mozgások gyakorlása — a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
		<ul style="list-style-type: none"> – a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése – sikertudat kialakítása
<i>Idegen nyelvek</i>	<ul style="list-style-type: none"> – egyénre szabott nyelvtudási anyag – auditív módszerek – számítógépes programok használata 	<ul style="list-style-type: none"> – koncentrációt, emlékezetet fejlesztő gyakorlatok – írásbeli kommunikáció előtérbe helyezése
<i>Matematika</i>	<ul style="list-style-type: none"> – kis lépésekre bontás – az absztrakciós út tudatos megsegítése – egyéni elbírálás után tananyagrészek csökkentése, adaptálása (pl. számítógép használata, stb.) 	<ul style="list-style-type: none"> – sokoldalú érzékleti megerősítés – megfigyelőképesség – emlékezet – képzelet – gondolkodás – mindennapi életre felkészítés: lényegkiemelés, becslés, a pénz értéke, okság felismerése,
<i>Ember és társadalom</i>		<ul style="list-style-type: none"> – tapasztalatszerzési hiány pótlása – alkotó, értelmes életcélok kitűzése – érdekvédelmi jogszabályok, intézmények ismerete – pénz- és időgazdálkodás képességének megalapozása – nemzeti öntudat, hazafias nevelés
<i>Ember és természet Földünk és környezetünk</i>	<ul style="list-style-type: none"> – segédeszközök igénybevétele 	<ul style="list-style-type: none"> – embertani, egészségügyi ismeretek, tanulói diagnózis ismerete – egészségügyi problémák kezelése – egészség - betegség - sérült állapot különbségtétele
<i>Művészetek: zene, mozgás, dramatikus interakció, alkotás</i>	<ul style="list-style-type: none"> – komplex művészeti terápia, drámapedagógia – az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> – téri orientáció – figyelemorientáció, fixáció – mozgás-, ritmus-, beszédkoordináció – az akusztikus és vizuális észlelés
<i>Informatika</i>	<ul style="list-style-type: none"> – egyénre szabott, adaptált eszközök (Irányelvek) – számítógép kiegészítő lehetősége – informatika tanítás korábbi elkezdése 	<ul style="list-style-type: none"> – írásbeli kommunikáció elsajátítása – elektronikus kommunikáció szabályainak ismertetése
<i>Életvitel és gyakorlat</i>		<ul style="list-style-type: none"> – szabadidő hasznos felhasználása – pályaválasztás, önálló felnőtt életre felkészítés – környezetbe beilleszkedés – önállóság kialakítását segítő (gyógy) eszközök karbantartása, higiénés balesetvédelmi szabályok
<i>Testnevelés</i>	<ul style="list-style-type: none"> – gyógytorna passzív és aktív eljárásai – fizioterápia, hidroterápia, stb. 	<ul style="list-style-type: none"> – károsodott funkciók helyreállítása, korrekciója, kompenzációja

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
	<ul style="list-style-type: none"> – gyógyászati és rehabilitációs segédeszközök alkalmazása, környezeti adaptáció – egyénileg adaptált mozgásanyag – kommunikáció motoros hátterének javítása 	<ul style="list-style-type: none"> – optimális működésképesség elősegítése, állapotromlás megelőzése – önálló életvitelre való elő- és felkészítés – motoros készségek, képességek fejlesztése – tehetséggondozás adaptált foglalkozásokon – reális mozgásos „én tudat” kialakítása

Látássérült tanulók integrációja

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek, Eszközök	Fejlesztési területek
<i>Magyar nyelv és irodalom</i>	időkeret biztosítása szótárak, lexikonok, könyvtárak használata speciális eszközök (pl. pontírógép, abakusz, számítógépes szoftverek) készségszintű használata	metakommunikáció
<i>Idegen nyelv</i>	elektronikus szótár használata	információs és kommunikációs technikák elsajátítása, hallási figyelem, emlékezet
<i>Matematika</i>	szemléltetés- speciális eszközök (pl. pontírógép, abakusz, számítógépes szoftverek) készségszintű használata	számolási készség- fejszámolás, logikus gondolkodás, számemlékezet, ismerethordozók használata, követő, alkotó képzelet
<i>Ember és társadalom</i>	térképek, térképjelek ismerete	információszerzés- internet használat nemzeti öntudat, hazafias nevelés pénz- és időgazdálkodás képességének megalapozása
<i>Ember és természet</i>	IKT- eszközök használata	megfigyelőképesség-hallás, szaglás, tapintás
<i>Földünk és környezetünk</i>	térképek használata-tapintható, lényegkiemelő, speciális jelzésekkel ellátott (domború térkép)	természeti jelenségek, folyamatok valóságos megtapasztalása
<i>Művészetek</i>	nagyított kotta használata	hallásos tanulás- ének zene mozgás, térbeli tájékozódás, játékbátorság növelése, közönség előtti megszólalás- dráma és tánc térbeli, plasztikus ábrázolás- rajz és vizuális kultúra
<i>Informatika</i>	számítógép, könyvtár használata	szabályos gépírás
<i>Életvitel és gyakorlati ismeretek</i>	időtöbblet biztosítása	többoldalú érzéketi megismerés, közlekedési ismeretek, háztartáskultúra
<i>Testnevelés</i>	sportolási lehetőség biztosítása	speciális mozgásnevelés, rendszeres fizikai aktivitás, mozgásbiztonság kialakítása, mozgás- látás koordináció, tájékozódás, helyes testtartás

Hallásfogyatékkal élő tanulók integrációja

Integráltan oktatót-nevelő hallássérült tanulóink:

- ép értelmű, enyhe nagyothalló (30-45 dB hallásvesztéssel a beszédhangok tartományában) tanulók
- hallásukat műtéti úton helyreállított/létrehozott (pl. cochleáris implantált) hallássérült tanulók

- enyhébb, „diszfázia típusú” társuló tanulási zavarral küzdő hallássérült tanulók
- a hangos beszéd kialakulása után nagyothallóvá vált tanulók

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
Anyanyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Konkrét tapasztalatokon</i> alapuló beszédfejlesztés – <i>Meixner-féle olvasás-írás tanítási módszer</i> – alsó tagozaton főként <i>köznap</i>i témájú szövegekre támaszkodva, később <i>fokozatosan irodalmi</i> művek bevonásával – <i>Komplex</i> nyelvi fejlesztés történik a mind teljesebb értékű elsajátítás céljából; tehát megvalósul a közvetlen környezet társadalmi és természetismeret anyaga elsajátításának folyamatában is. 	<ul style="list-style-type: none"> – spontán beszédhasználat (beszédértés, önálló nyelvi kifejezés, beszédérthetőség) fejlesztése – a kapcsolatteremtés nyelvi eszközeinek elsajátítása – az önálló szövegértő olvasás elsajátítása; – a beszélt és az írott nyelv grammatikai rendszerének tudatos felépítése, gyakorlása – a nyelvi kódrendszer értelmezésének, működésének megtámogatása mind a bemenetnél (beszédhangok differenciálása, hangkapcsolatok észlelése), mind a feldolgozásnál (szó, grammatika, mondat, bekezdés, szöveg) – konkrét tapasztalatokon alapuló szókincsfejlesztés (különösen az elvont fogalmak, az állandó szókapcsolatok, az árnyaltabb megfogalmazási formák megismerése, alkalmazása) – az ismeretek elsajátításában támaszkodjanak mindinkább a hallás útján megszerezhető információkra – <i>Speciális</i> fejlesztési részterület valamennyi évfolyamon: <ul style="list-style-type: none"> – <i>hallás – ritmus – mozgásnevelés</i> – <i>beszédbhallás</i> – <i>helyes ejtés</i> – <i>szájról olvasás</i>
Idegen nyelvi kommunikáció	Az oktatás folyamatában jelentős hangsúlyt kap a <i>köznap</i> i helyzetekben történő kommunikáció; ill. súlyosabb hallássérülés esetén az <i>írásos</i> forma.	Oktatása a <i>nyelvi fejlettségi szint</i> függvényében történik.
Matematikai kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – A matematikai tartalmakat a szókincsüknek, szövegértésüknek, <i>nyelvi fejlettségüknek</i> megfelelő szinten reprezentáljuk számukra. – Kiemelt szerepet kap a <i>szemléltetés</i>, - főként alsó tagozaton - a <i>konkrét tárgyi tevékenykedtetés</i>, az <i>interaktív</i> tanulási lehetőségek alkalmazása mellett. 	Hangsúlyos a <i>valóságos élethelyzetek</i> ben előforduló matematikai tartalmak megragadása, az ezeket leíró <i>nyelvi kifejezésformák</i> begyakorlása.

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
Természet-tudományos kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – szemléltetés – kísérletezés, – a természeti folyamatok, jelenségek modellezése 	<ul style="list-style-type: none"> – Sok, vizuálisan jól érzékelhető, személyes, <i>aktív részvételt</i> igénylő tevékenység során juttatjuk el a tanulókat a jelenségek teljes megértéséhez, – a környezet <i>megóvása, felelős alakítása</i> fontosságának felismeréséhez.
Digitális kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – digitális szótárak, – képkereső programok 	<ul style="list-style-type: none"> – Az internet használata megkönnyíti számukra a <i>kapcsolatteremtést</i>. Hangsúlyt fektetünk arra, hogy ennek kultúráját, <i>veszélyeit</i> is elsajátíttassuk velük. – Kiemelt feladat e téren megismertetni velük azon kereső programokat, melyek segítenek a <i>lényegkiemelésben</i> és az írott szöveg megértésében. – hallássérült tanulók ismeretszerzésében kiemelkedő szerepe van a vizuális csatornának. Fontos a hallássérült személyek számára készült feliratozott műsorok, filmek használata.
Szociális és állampolgári kompetencia	Gyakorlás valós és imitált/játékos élethelyzetekben	Célja a reális énkép, önkontroll, empátia, tolerancia, megfelelő konfliktus- stressz- és frusztrációkezelés, meggyőzősi, kapcsolatépítési készségek kialakítása, valamint az ezekhez szükséges kommunikáció elsajátítása.
Kezdeményező képesség és vállalkozási kompetencia	Feltárjuk hallássérült tanulóink mindazon <i>személyiségjegyeit</i> , melyek pályorientációjukat befolyásolhatják.	Megismertetjük velük a számukra elsajátítható <i>szakmákat, továbbtanulási lehetőségeket</i> , és mindazokat a <i>segítő technikákat</i> , melyek megkönnyítik beilleszkedésüket a középiskolákban, illetve a felsőoktatásban.
Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejező-képesség	A hallássérült tanulók ismeretszerzésében kiemelkedő szerepe van a <i>vizuális</i> csatornának.	<ul style="list-style-type: none"> – A képi, térbeli gondolkodás, a vizuális csatornán keresztül szerzett valóságghú ismeretanyag fejleszti a <i>fogalmi általánosításokat</i> és az <i>árnnyaltabb kommunikációt</i>. – A kreativitás, az ízlés kialakulása sok lehetőséget teremt a nyelvi fejlesztésre, az <i>érzelmi élet</i> gazdagítására, s egyben a <i>személyiség</i> formálására.
Testnevelés és lelki egészségre nevelés	<ul style="list-style-type: none"> – Tanulóink elsajátítják a belső feszültségek társadalmilag elfogadott nonverbális formáit; – Megtanulnak szükség esetén segítő szakemberhez fordulni 	<ul style="list-style-type: none"> – Hallássérült tanulóink számára a mozgás jelentős <i>kompenzációs</i> terület; a sport <i>sikerélmények</i> forrása. – A testedzés hozzájárul az esetleges <i>egyensúlyproblémák</i> rendezéséhez.

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
	– A helyes és helytelen szokások megismerése, saját értékeik tudatosítása	– Életmódjuk alakításában önmaguk, s a társadalom szempontjából is megfelelő, <i>felelős döntéseket</i> tudjanak hozni.
A hatékony önálló tanulás	– szótárak, lexikonok, – ezek digitális változatainak használata	– Célja az önálló ismeretszerzés igényének felkeltése, – a különböző tanulási technikák megismertetése.

A nagyothalló tanulók pedagógiai rehabilitációja

Egyéni, vagy kiscsoportos formában történik.

Célja:

- a nyelvi kommunikáció fejlesztése
- az érthető, természetes ritmusú beszéd minél sikeresebb megközelítése
- a grammatikai, pragmatikai hiányosságok korrekciója
- a szókincs folyamatos bővítése; szavak, kifejezések értelmezése

Tehetséggondozás

Az anyanyelvi és a kiemelkedő egyéb kompetenciák mind magasabb szintű és szélesebb körű birtoklásának elősegítése minden műveltségi területen, amely képessé teszi tanulóinkat a verbális, hangzó és képi kommunikáció eszközeinek és kódjainak, a különböző információhordozók üzeneteinek megértésére és feldolgozására, ezzel az önálló tanulásra.

Beszédfigyatekos tanulók integrációja

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
Magyar nyelv és irodalom	– hangoztató-elemző, szótagoló olvasástanítási módszer – hosszabb begyakorlási, érési szakaszok tervezése – diszlexia prevenciósi terápia, – diszlexia reedukáció terápia – logopédiai terápia	– a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra, – testséma biztonságának kialakítása, – vizuomotoros koordináció fejlesztése, – az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló írás kivitelezés), – ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése, – sikertudat kialakítása Írás: – gyenge rövid távú emlékezet, a hallott szöveg pontatlan és részleges feldolgozása – rendhagyó szavak szabályosítása olvasásnál – írott szavak felbontása a szavakat alkotó hangelemekre – vizuális felismerési zavarok, vizuálisan hasonló betűalakok esetén

		<ul style="list-style-type: none"> – a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség, – a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása,
Kommunikációs kultúra	<ul style="list-style-type: none"> – grammatika felépítése – expresszív beszéd fejlesztése – beszéd tudatosság – számítógépes programok használata 	<ul style="list-style-type: none"> – beszédészlelés és beszéd megértés, – verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, – az olvasásértés fejlesztése
Idegen nyelvek	<ul style="list-style-type: none"> – nyelvi kódrendszer tudatos felépítése – auditív módszerek – számítógépes programok haszn. 	<ul style="list-style-type: none"> – koncentrációt, emlékezetet fejlesztő gyakorlatok
Művészetek: Dráma és tánc	<ul style="list-style-type: none"> – komplex művészeti terápia, - drámapedagógia, – az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> – téri orientáció – mozgás-, ritmus-, beszédkoordináció – az akusztikus és vizuális észlelés

Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók integrációja

Elvek:

Az integráció csak akkor indokolt, ha egyértelműen az autizmusban érintett gyermek javát szolgálja. Ennek megítéléséhez az alábbi tényezők alapos mérlegelése szükséges, úgy, hogy a feltételek együttesen és perspektivikusan legyenek adottak:

Feltételek:

- a tanuló részéről átlagos vagy átlag feletti intelligencia, kielégítő verbalitás
- enyhe fokú érintettség az autizmus spektrum zavarokban; jól kompenzált, minimális viselkedésproblémák
- a családtagok részéről egyértelmű szándék a szakemberekkel való szoros együttműködésre és a gyermek intenzív támogatására
- az iskola részéről az egyéni speciális szükségletek kielégítéséhez elengedhetetlen protetikusan környezet kialakítása
- szükség van az egyéni motivációs és jutalmazási rendszer kialakítására

Feladatok:

A fenti feltételek teljesülése mellett is szükséges lehet az integráció fokozatos megkezdése.

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
Anyanyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – A kommunikáció <i>helyzeteinek</i> differenciált észlelése és <i>értelmezése</i> – A különböző kommunikációs <i>funkciók</i> felismerése, alkalmazása különféle <i>kontextusokban</i> 	<p>Az autizmusban érintett tanuló kielégítő verbális képességeit csupán a sikeres integráció egyik feltételének, de nem biztosítékának tekintjük. Esetükben e téren</p> <ul style="list-style-type: none"> – a <i>kommunikációs szándék</i>, illetve – a kommunikációs <i>funkciók megértésének</i> sérülése az alapvető probléma; tehát ezeken a területeken – az egyén képességeinek függvényében - megfelelő szintű kompetenciák kialakítása a célunk.
Idegen nyelvi kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> – A tanultak <i>funkcionális</i> használata, – <i>változó helyzetekben</i> történő – <i>rugalmas</i> alkalmazása. 	<ul style="list-style-type: none"> – A mechanikus nyelvtanulás sikeres lehet a lexikális, – grammatikai és – szövegalkotási területeken.

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
		<ul style="list-style-type: none"> – nehézséget jelenthet a szociokulturális, illetve interkulturális készségek megfelelő szintű elsajátítása.
Matematikai kompetencia	<p>Hangsúlyt fektetünk az oktatás</p> <ul style="list-style-type: none"> – szemléletes és – konkrét jellegére. 	<p>Az ismeretek elsajátításában és a képességek terén jelentős egyéni különbségekre számítunk a kiemelkedő matematikai tehetségtől a megértési nehézségekig. Feladatunknak tekintjük a</p> <ul style="list-style-type: none"> – megismerési képességek fejlesztését, – az önellenőrzés tanítását, – az ismeretek önálló, – gyakorlati alkalmazásának segítségét, – a problémamegoldások menetének megtanítását.
Természettudományos és technikai kompetencia	Többlétámogatást biztosítunk a tanultak <i>gyakorlati alkalmazása</i> terén	A természettudományos ismeretek elsajátítása az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók <i>erősségei</i> .
Digitális kompetencia	<p>Feladatunknak tekintjük</p> <ul style="list-style-type: none"> – függővé válás veszélyének csökkentését, – az interaktív használatl összefüggő kockázatok elkerülésének, – valamint a rendelkezésre álló információk közötti kritikus válogatásnak a <i>direkt tanítását, gyakoroltatását.</i> 	<p>Az IKT alkalmazása egyedülálló lehetőséget teremt az autizmusban érintett tanulók számára</p> <ul style="list-style-type: none"> – az élő nyelv és a szociális közvetítés helyettesítésére, – a kölcsönös kommunikáció segítségére, – az önálló ismeretszerzésre; – illetve a későbbi munkavállalás szempontjából is jelentős szerepe lehet.
Szociális és állampolgári kompetencia	<ul style="list-style-type: none"> – szemléltetés: pl. szociális körök – szociális történetek – szituációs játékok – kortárs-segítők bevonása – szociális helyzetek elemzése látott filmek alapján 	<p>Elsősorban az</p> <ul style="list-style-type: none"> – önismeretre és a – közvetlen szociális környezet megismerésére, – a társas viselkedés szabályainak elsajátítására helyezzük a hangsúlyt. <p>A történelmi időszemléletet, képzelőerőt, valamint az elvont, szociális jelentést hordozó fogalmak megértését kívánó tartalmak elsajátítása nehezített lehet.</p>
Kezdeményező-képesség és vállalkozói kompetencia	A jelentős különbségek függvényében kerülhet sor e kompetenciák célzott, <i>egyéni</i> fejlesztésére.	A szükséges képességek nagy része (pl. tervezés, szervezés, irányítás, hatékony kommunikáció, csapatmunka, kreativitás) érintett tanulóinknál valamilyen szintű sérülést mutat.
Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejező-képesség	Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók között lehetnek kiemelkedő zenei, rajz, vagy egyéb művészi tehetséggel bíró gyermekek. <i>Tehetségük feltárását és gondozását</i> feladatunknak tekintjük.	<p>A művészetekkel kapcsolatos tevékenységeket elsősorban</p> <ul style="list-style-type: none"> – a szabadidő eltöltésének értékes módjaként ismertetjük meg érintett tanulóinkkal;

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
		– ezen túlmenően pedig törekszünk az ilyen tevékenységek terápiás hatásainak kiaknázására
A hatékony, önálló tanulás	Ezt a célt – az egyéni eltérések függvényében - az élő nyelvet és a szociális közvetítést helyettesítő módszerek, eszközök (ld.: <i>IKT, vizuális támpontok</i>) alkalmazásával támogatjuk.	E téren számolunk – a gyenge vagy sérült motivációval, – az énkép, önismeret hiányosságaival, töredékességével

Pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitáció

Céljai és feladatai a kötelező oktatás, fejlesztés minden szakaszában folyamatosan jelen vannak, és elsősorban egyéni, kisebb részben kiscsoportos formában valósíthatók meg (a törvény által biztosított, a szakértői bizottság által javasolt órakeretben).

Tartalmilag a hiányzó készségek, a másodlagos fejlődési elmaradás, a másodlagos viselkedésproblémák és tünetek speciális módszerekkel való rehabilitációs és rehabilitációs célú kezelését soroljuk ide, a következő területeken:

- szociális-kommunikációs készségek
- viselkedésproblémák (pl.: sztereotip viselkedések)
- figyelem, utánzás, gondolkodási készségek, énkép, önismeret stb.
- érzékszervek és testhasználat, nagy- és finommozgások, testtartás, izomhypotónia korrigálása
- elmaradt pszichoszomatikus funkciók
- önkiszolgálás, önellátás
- lakókörnyezetében való közlekedés, tájékozódás, élethelyzetek begyakorlása
- szociális tapasztalatszerzés, társas kapcsolatok formáinak kialakítása
- iskolában, közintézményekben való viselkedés szabályainak elsajátítása

Az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők integrációja

Az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő kulcskompetenciák (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvénye.

A kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők, a tanítási-tanulási folyamat azonban zömében speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel irányított.

Minden műveltségi területén kiemelt jelentőségű: önismeret, reális önértékelés kialakítása, kommunikáció fejlesztése.

Specifikus tanulási zavar (diszlexia, diszgráfia, diszortográfia, diszpraxia, diszkalkulia)

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
Magyar nyelv és irodalom	diszlexia prevenció terápia, diszlexia redukáció terápia	– a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra, – a testséma biztonságának kialakítása, – a vizuomotoros koordináció fejlesztése, – az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló írás kivitelezés), – a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
		<ul style="list-style-type: none"> – a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése, – sikertudat kialakítása <p>Írás:</p> <ul style="list-style-type: none"> – gyenge rövid távú emlékezet, a hallott szöveg pontatlan és részleges feldolgozása – rendhagyó szavak szabályosítása olvasásnál – írott szavak felbontása a szavakat alkotó hangelemekre – vizuális felismerési zavarok, vizuálisan hasonló betűalakok esetén – a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség, – a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása,
Kommunikációs kultúra	– kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek	<ul style="list-style-type: none"> – beszédészlelés és beszédmegértés, – verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, – az olvasásértés fejlesztése
Matematika	kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek a diszkalkulia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása,	<ul style="list-style-type: none"> – testséma kialakítása, – téri relációk biztonsága, – relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása, – szerialitás (sorrendiség) erősítése, – számfogalmak kialakítása és bővítése, – érzékelés – észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése, segítő, -kompenzáló eszközök használatának megengedése, – az alapműveletek fogalmi kialakítása, képi, vizuális megerősítése, sokoldalú gyakorlásuk, – a matematikai nyelvi relációk tudatosítása, szöveges feladatok megoldása – a számosság és a számok iránti - érdeklődés felkeltése, megerősítése, – matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása, – a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése, – segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
		<ul style="list-style-type: none"> – megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés, – a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, – eljárások alkalmazása, – az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.
Idegen nyelvek	auditív módszerek	
Művészetek: Dráma és tánc	komplex művészeti terápia, drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztése	az akusztikus és vizuális észlelés

Figyelemhiányos/hiperaktivitás zavar (ADHD)

A fejlesztés célja

- a figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése.

A fejlesztés feladatai

- speciális figyelem-tréning,
- a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése,
- fokozott egyéni bánásmód,
- az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése,
- feladatok idői struktúrájának megtervezése és kivitelezése,
- motiválás, sikerélmény biztosítása.

Viselkedésszervezési problémák

Az érzelmi kontroll, ön-, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségében az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

A fejlesztés célja

- a közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése.

A fejlesztés eszközei lehetnek:

- kognitív viselkedésterápiás eljárások alkalmazása,
- a figyelem és egyéb kognitív képességek fejlesztése,
- a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított idői keretek rendszeres alkalmazása,
- önértékelési képesség fejlesztése,
- sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása,
- együttműködés a családdal és más szakemberekkel,
- a fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

A NAT alkalmazása a helyi tanterv készítésénél

Az első évfolyam két tanévi időtartamra történő szétvázolása lehetséges. Ebben az esetben az első tanév az intenzív prevenció, a szakszerű funkciófejlesztés, a pszichés gondozás, a megfelelő motiváció és a feladattudat kialakításának az időszaka a gyógypedagógiai korrekciós – kompenzáló - terápiás módszerek alkalmazásával.

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek

Művészetek, ezen belül Dráma és tánc	komplex művészeti terápia, drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztése	az akusztikus és vizuális észlelés
Matematika	kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek	önszabályozás fejlesztése
Testnevelés és sport	szenzoros integrációs programok és terápiák beállítása és/vagy gyógy úszás	ritmika
Idegen nyelvek	auditív módszerek	
Magyar nyelv és irodalom		beszédészlelés és beszédmegértés, a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, az olvasásértés fejlesztése

Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció

A pedagógiai rehabilitációt segítő egészségügyi terápiákat foglalja magába.

A funkcionális képességfejlesztő programok külön alkalmazásával, a fejlesztések során tanultak elmélyítésével szolgálja az eredményes iskolai előmenetelt.

A tehetséges tanulók számára a tehetségük kibontakozásához szükséges feltételek, eszközök, módszerek biztosítása a pedagógiai rehabilitációnak is kiemelt feladata.

2.10.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek kezelésével összefüggő pedagógiai tevékenység rendje

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló az iskolai nevelés és oktatás keretében beilleszkedését segítő rehabilitációs foglalkoztatásra jogosult. Megítéléséről a nevelési tanácsadó megkeresésére – melyet a szülő, az iskola kezdeményez – a szakértői és rehabilitációs bizottság dönt.

Az érintett tanulók integrált nevelését fejlesztőpedagógus, utazó gyógypedagógus és a szakszolgálatok szolgáltatásai segítik.

A tanulókkal való foglalkozás feladatai

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekekkel történő foglalkozást megelőzi iskolába lépéskor, vagy a válsághelyzet észlelésekor az iskolai *szűrés*. A szakszolgálatok véleményének kialakításáig mindennapi *megsegítésük* a feladat, melyet az *osztályokban tanító nevelők* látnak el a *fejlesztőpedagógussal* együttműködve. A vizsgálatokat végzőkkel történő egyeztetés alapján alakul ki a döntés, kik jogosultak rehabilitációs foglalkozásokra, melyeket az utazó gyógypedagógus vezet. Kik azok, akik osztálykeretben differenciált feladatadással, az időtényező növelésével, a szóbeliség előtérbe helyezésével, illetve a fejlesztőpedagógus irányításával kapnak megsegítést. A fejlesztés *egyéni útjának megtervezése*, megvalósítása a tanuló életkorától, a beilleszkedési, magatartási nehézség típusától, fokától függ.

A fejlesztés eredményessége érdekében az egyéni nehézségek figyelembe vételével egyéni fejlesztési tervet készít a pedagógus, a fejlesztőpedagógus. Tapasztalataikról feljegyzést készítenek.

A tanuló fejlődéséről rendszeresen konzultálnak a szakszolgálatokkal, az általuk meghatározott időpontokban kontrollvizsgálatra irányítják a gyermekeket.

A pedagógus, az iskolában dolgozó szakemberek és az iskolával együttműködő szakemberek a gyermekek megsegítésének egész folyamatában *együttműködnek a szülővel*, tájékoztatják tapasztalataikról, értékelik a tanuló fejlődését.

Feladataikat, hatáskörüket, beszámoltatásukat az érvényes jogszabályok alapján munkaköri leírásuk tartalmazza, amely az ellenőrzés, értékelés alapidokumentuma.

Prevenációs célú tevékenységeink

- A tanuló helyzetének, elfogadottságának megismerése a közösség szerkezetében.
- A közösségek elfogadó és toleráló képességének kialakítása, megtartása.
- Személyiségfejlesztő foglalkozások.

A személyes megsegítés tevékenységei

- Egyéni bánásmód, megsegítési terv alapján.
- Fejlesztőpedagógus, utazó gyógypedagógus segítségének igénybe vétele.

- A külső szakszolgálatok terápiai.
- A szülőkkal való speciális együttműködés.
- A tanuló aktív közreműködésre motiválása saját nehézségei enyhítéséhez, legyőzéséhez.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő tevékenység

Kudarcot megélt gyermekek azok, akik pszichés funkcióik fejletlensége, képességstruktúrájuk hiányossága, zavara miatt előreláthatóan ki lesznek téve e negatív élménynek, illetve akik átmenetileg alulteljesítenek.

Feladatunknak tartjuk olyan iskolai légkört megteremtését, amelyben a tanulók által megélt, a tanuláshoz vagy az önértékeléshez kapcsolódó kudarcok számát minimálisra tudjuk csökkenteni.

A folyamatszabályozás törvényi háttere ugyanaz, mint a beilleszkedési, magatartási zavarral küzdő gyermekek esetében. A megsegítők köre szintén. Feladatuk munkaköri leírásaikban szabályozott.

Kudarc megelőző tevékenységeink

- A pedagógiai folyamat ellenőrzése, értékelése.
- Belső és külső képességvizsgálatok.
- A tanulói klíma vizsgálata, elemzése.
- A tanulók motivációinak vizsgálata.
- Az elégedettség vizsgálatokból levonható következtetések beépítése a nevelési – oktatási folyamatba.
- Tanár-továbbképzések szervezése.

Kudarckezelő tevékenységeink, különösen a sajátos nevelési igényű tanulók képességkibontakoztatása vonatkozásában

- A kudarcokkal küzdő tanulóink megismerése. Óvodai előzmények, korábbi vizsgálatok eredményeinek, javaslatainak figyelembe vétele.
- Az okok feltárása megfigyeléssel, a szülőkkal történő beszélgetésekkel, az aktuálisan alulteljesítők esetében a tanulóval szemben támasztott elvárások felülvizsgálatával, iskolába lépéskor iskolai szűréssel.
- Szakszolgálatok – nevelési tanácsadó, szakértői bizottság, logopédia – vizsgálatainak igénybe vétele.
- Egyéni vagy kiscsoportos képesség kibontakoztató foglalkozás szervezése a fejlesztő pedagógus és utazó gyógypedagógus irányításával a tanulási nehézség, zavar – dysgrafia, dyslexia, dyscalculia, egyéb összetett zavarok – típusának megfelelően.
- Tanórai differenciált foglalkoztatás anyagrészek egyénre szabott feldolgozásával, egyes tevékenységek kihagyásával, kicserélésével, az időtényező megnövelésével.
- Aktuálisan alulteljesítők esetében egyéni fejlesztéssel, korrepetálással, tanulási szokások, stratégiák átadásával, áthangolásával.
- Felmentés egyes tantárgyak, tananyagrészek osztályzattal történő minősítése alól. A szöveges értékelés elvei, szabályozása pedagógiai programunk értékelési rendszerének része.
- Az általános iskola első évfolyamának előkészítő jellegű évvé minősítése, ezzel az időtényező kitolása a kisgyermek érése érdekében.
- Kontrollvizsgálatok szervezése a törvényesség betartásával, mely alapja lesz a további fejlesztő munkának.
- Együttműködés a szülői házzal, ha a kudarc oka ott található, akkor a gyermekjóléti szolgálattal is.

2.10.3. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység, a kiemelten tehetséges tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A személyiségfejlesztés feladatrendszerének kialakításakor meghatározó szempont azoknak a tennivalóknak a megjelölése, amelyek a tanulók speciális kompetenciájának fejlesztését szolgálják.

Mivel iskolánk a magas színvonalú tudással rendelkező, ezt alkalmazni is képes tanulók kibocsátását tartja céljának, a *képességek* fejlesztésére, az *alkotóképesség* kialakítására nagy hangsúlyt fektet.

A megvalósítás csoportszerkezete iskolánkban

- szakkörök működtetése a 3-8. évfolyamokon,
- az 1-4. évfolyamon tehetséggondozó óra,
- képesség szerinti csoportbontások matematikából és angol nyelvből,
- 9-10. évfolyamokon orientációs, 11-12. évfolyamokon emelt szintű érettségire felkészítő csoportok szervezése,
- az Öveges programmal létrehozott természettudományos laboratórium szolgáltatásainak beépítése a tehetséggondozás tevékenységrendszerébe,
- egyéni és csoportos tehetséggondozás, mentorálás,
- sportkörök foglalkozásai az éves munkaterv szerint,
- diákolimpiák, versenysport lehetőségek, tehetségfejlesztés a Belvárosi DSK-val kötött együttműködési megállapodás alapján,
- tehetséggondozó műhelyek működtetése az egyéb foglalkozások körében, az ezzel kapcsolatos általános feladatok ellátása:
  - tehetségazonosítás,
  - tehetséggondozás,
  - tehetség-tanácsadás,
  - tehetségpontok hálózatába való bekapcsolódás.

A megvalósítás folyamata:

A gyermekek adottságainak feltérképezése: intelligenciája, kreativitása, speciális képességei.

A motivációs lehetőségek beépítése a képességfejlesztés folyamatába:

- biztonságérzetük erősítése iskolába lépésüktől kezdve,
- szabadságuk tiszteletben tartása gondolkodásukra, feladat megoldási algoritmusaikra, hipotézisek megfogalmazására, érvelésükre, kivitelezési technikáikra vonatkozóan, életkori sajátosságaiknak a figyelembe vételével,
- értelemfejlesztésük, elfogadott és optimális terheléssel,
- a teljesítmény sikerként való megélésének biztosítása, a kudarc kerülése illetve feldolgozási technikáinak elsajátítása.

A fejlesztés útja:

- képességek megismerése, fejlesztése tanórán,
- bevonás tehetségkereső, tehetségfejlesztő programokba,
- tehetséges tanulók kiválasztása – teljesítőkéességük érdekében erősségeik, gyengeségeik, speciális érdeklődésük szintjének megismerése,
- fejlesztésük területei: kíváncsiság, önbizalom, szabályok, kreativitás, rugalmasság, alkotóképzelet, problémaérzékenység, humorérzék, önértékelés képessége,
- a fejlettség bemutatása – önkifejezés tárgyiasult illetve szabályokat újszerűen alkalmazó szellemi alkotásokkal, koreográfiákkal: életkornak megfelelő versenyeken, bemutatókon, fesztiválokon, kiállításokon, pályázatokon,
- a megmérettetés feldolgozása, motiváció kiépítése az alkotóvágy magasabb szintű kielégítése

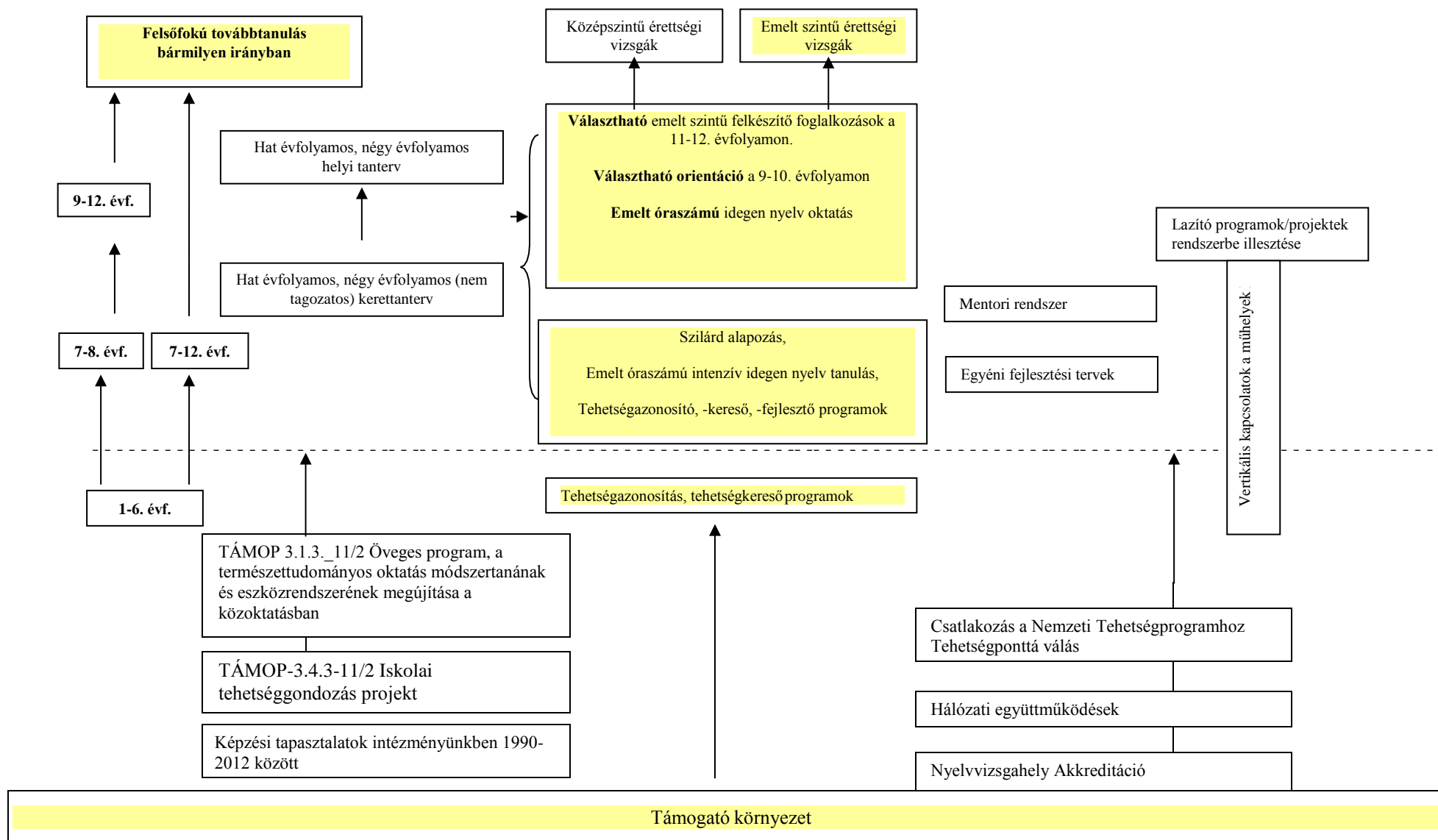
Ezen túlmenően:

- megszervezzük a folyamatosan figyelemmel kísért, kiemelkedően tehetséges tanulók mentorálását,
- eljuttatjuk a tehetségsegítéssel kapcsolatos információkat a Tehetségpontok országos hálózatába, és ezáltal a többi Tehetségponthoz,
- folyamatosan törekszünk humán és anyagi forrásaink bővítésére (mentorok, támogatók, stb.)
- folyamatos kapcsolatot tartunk más Tehetségpontokkal, oktatási intézményekkel.

Nyílt intézményként működünk, információt és segítséget biztosítunk a város, a régió minden hozzánk forduló fiataljának.

A tehetségfejlesztő munka folyamatos megújulást kíván, új eszközöket és megoldásokat, amelyek megteremtését képzett nevelőtestületünk kreativitása, elhivatottsága garantálja.

A komplex tehetségfejlesztő rendszer struktúrája

2.10.4. A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel, tanulókkal összefüggő pedagógiai tevékenység helyi rendje

Alapelveink

- A gyermek- és ifjúságvédelmi munka minden pedagógus kötelessége, melyet az ifjúságvédelmi felelős koordinációjával látnak el.
- Olyan pedagógiai tevékenységrendszer és iskolai légkört alakítunk ki, amely kizárja annak lehetőségét, hogy bármelyik tanulónk bőrszíne, neme, vallása, nemzeti és etnikai hovatartozása miatt kizárított helyzetbe kerüljön.
- Tevékenységünk évenkénti értékelésével, a prevenció munkája folyamatos vállalásával enyhítjük a veszélyeztetett gyermekek élethelyzetéből adódó negatív tendenciákat.

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek:

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal,
- egyéni képességekhez igazodó tanulásszervezés,
- differenciált tanóraszervezés, fejlesztő foglalkozások,
- egyéni foglalkozások,
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- iskolai sportkörök, szakkörök,
- tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások),
- szülőkkel való együttműködés,
- továbbtanulás irányítása, segítése,

A veszélyeztetett gyermekekkel való foglalkozás

Legfontosabbnak a *prevenciót* tartjuk. Ezért minden tanév a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók *kiszűrésével* kezdődik. Az ifjúságvédelmi felelős munkáját az osztályfőnökök, tanítók, szaktanárok, fejlesztőpedagógusok, az iskolai szociális segítő valamint a diákönkormányzat segítik. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök munkájának szakmai segítése, megerősítése. A szociális segítő feladatai a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök munkájának szakmai segítése, megerősítése. A szociális hátrányos helyzetű gyermekek helyzetét javító szolgáltatások nyújtása, lehetőségeik maximális kihasználása. Észlelő-jelzőrendszer működésének elősegítése. Év közben is *folyamatosan* figyelünk azokra, akiknek a tanulásában, magatartásában negatív változást tapasztalunk. A probléma megoldását a tanulóval, szüleiével folytatott beszélgetéssel, tanácsadással, szakemberhez, szakhatósághoz irányítással, családlátogatással segítjük.

Az iskolaorvosi, védőnői, rendőrségi szakemberek, a Nemzeti Népegészségügyi Központ munkatársai rendszeres segítséget nyújtanak egyéneknek, közösségeknek a káros szenvedélyek kialakulása megelőzésében.

A veszélyeztetett gyermekeket nyilvántartásba vesszük. A veszélyeztetettséget a *Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatnak* jelezzük.

Az együttműködés formái:

- esettanulmány
- esetmegbeszélés
- konzultáció
- továbbképzések ifjúságvédelmi felelősöknek.

Környezettanulmányt, jellemzés készítését az osztályfőnök kezdeményezésére, illetve a gyermekjóléti szolgálat és a *gyámhatóság* felkérésére végzünk.

A *hivatásos pártfogókkal* egy-egy konkrét esetben kerülünk kapcsolatba. Munkájuk pozitív hatását érezzük.

Módjukban áll a szülők és a gyermekek számára előírt magatartási normákat betartatni, ellenőrizni.

Prevenációs tevékenységeink:

- az iskolai klíma elfogadottságának fenntartása,
- osztályfőnöki órák témái,

- akciók szervezése a DÖK közreműködésével,
- szakemberhez irányítás.

Alapelvünk, hogy segítsük azoknak a tanulóknak a beilleszkedését, képességeiknek megfelelő tanulását, napközbeni ellátásuk biztosítását, akik családi környezetükből adódóan – szociális hátrány, munkanélküli szülők, egy szülő család, áttelepültek, tartós betegség a családban – hátrányos helyzetűek vagy veszélyeztetettek.

A szociális segítségnyújtás formái

Az iskolában a rászorulókat étkezési térítési kedvezményben részesülhetnek. Odaítélése a beérkező kérelmek alapján történik a hatályos jogszabályoknak megfelelően.

- Az év eleji munkához tartozik a rászorulókat tájékoztatása a szociális juttatások egyéb lehetőségeiről. Ezeket a családokat a Családsegítő Szolgálathoz illetve a Polgármesteri Hivatal Szociális Irodájához kell irányítani, ahol rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt, rendkívüli gyermekvédelmi támogatást kaphatnak.
- Az iskola nyitva tartásának szabályozásával megoldjuk a korán érkező tanulók felügyeletét.
- A rászorulókat számára biztosítjuk képességük fejlesztését, kibontakozását felzárkóztató foglalkozásokon és a napköziben.
- Figyelemmel kísérik, segítik a gyermek – és ifjúságvédelmi felelősök közreműködésével történik. A feladataikat a munkaköri leírásaikban szabályozzuk.

2.11. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

2.11.1. Véleménynyilvánítási jog gyakorlása

Az iskola a tanulók véleménynyilvánítási jogának gyakorlását segíti, ahhoz lehetőséget biztosít.

A tanuló az iskola belső életéről, az oktatással, neveléssel összefüggő kérdésekről véleményt nyilváníthat többek között:

- diákközgyűlésen illetve küldöttgyűlésen,
- éves munkatervben meghatározott esetekben kérdőíves felmérés formájában,
- úgy, hogy eljuttatja véleményét a DÖK vezetéséhez.

Az iskolában működő diákönkormányzatokat jogosítványaik érvényesülésében diákönkormányzatokat patronáló nevelők segítik.

- Az 1-6. évfolyamos tanulók, tanulóközösségek, diákkörök érdekeinek képviselését az 1-6. évfolyamok diákönkormányzatát patronáló tanár látja el.
- A 7-12. évfolyamos tanulók, tanulóközösségek, diákkörök érdekképviselését a 7-12. évfolyamok diákönkormányzatának vezetősége látja el.
- Az iskola egészét érintő ügyekben a 7-12. évfolyamok diákönkormányzata jár el.

2.11.2. A tanulói jogok megismeréséhez és e jogok gyakorlásához szükséges információhoz jutás fórumai, módszerei

- a köznevelési törvény online elérhető,
- a szervezeti és működési szabályzat, a pedagógiai program, a házirend hozzáférhető az iskolai könyvtárban, illetve az iskolai honlapon,
- az információk közvetítéséhez rendelkezésre áll az iskolarádió, az iskolaujság,
- a tanulói jogokkal, azok gyakorlásával összefüggő kérdésekről a tanulók nagyobb csoportja számára igény esetén előadást szervezünk,
- a főportánál elhelyezett hirdetőtáblán,
- az osztályfőnöktől személyesen.

2.12. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- a törvényben megfogalmazott köteleességek gyakorlását,
- együttműködő magatartást,
- őszinte véleménynyilvánítást,
- a nevelési problémák-konszenzusra törekvő megbeszélését, közös megoldás keresését,

- aktív részvételt a szülői értekezleteken, fórumokon, az iskolai rendezvényeken.

A kapcsolattartás formái

- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról az elektronikus napló által,
- évente lehetőség szerint három (de minimum kettő) szülői értekeztet a munkatervben meghatározott időpontokban,
- fogadóórák,
- nyílt napok, nyílt órák,
- tájékoztató előadások,
- szükség esetén családlátogatás,
- munkatervben rögzített közös programok.

Gimnazistáink körében a *kollégiumi ellátás* iránti igény nem jelentős. Így az iskola és a kollégium közötti kapcsolattartást is a mindenkori egyéni helyzetekhez igazítjuk elsősorban az osztályfőnök – kollégiumi nevelőtanár szintjén.

A pedagógiai program megvalósítását támogatják az iskola mellett működő alapítványok:

- A Belvárosi Iskoláért Alapítvány
- A Tudás Útja Alapítvány

A további partnereinkkel való kapcsolattartás

- Két- vagy többoldalú megállapodásokban rögzítjük a kapcsolattartásának formáit.
- Kiemelt partnereinket az éves munkaterv tartalmazza.

2.13. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A jogszabályokban szereplő előírások helyi alkalmazásának részleteit az 5. sz. *Függelék: A tanulók felvételének, átvételének helyi szabályai, a tanulmányok alatti vizsgák követelményei, rendje* tartalmazza *felvételi vizsga, osztályozó, különbözőzeti, javító vizsgák, továbbá előrehozott érettségi vizsgák* szerinti tagolásban.

2.14. A gimnáziumi szóbeli felvételi vizsga követelményei

A helyi szabályozás részleteit az 5. sz. *Függelék: A tanulók felvételének, átvételének helyi szabályai, a tanulmányok alatti vizsgák követelményei, rendje* tartalmazza.

2.15. A felvétel és az átvétel helyi szabályait

A felvétel és az átvétel helyi szabályait az 5. sz. *Függelék: A tanulók felvételének, átvételének helyi szabályai, a tanulmányok alatti vizsgák követelményei, rendje* tartalmazza.

2.16. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Intézményünk elsősorban a kötelező tanórai foglalkozások keretében biztosítja – az életkori sajátosságok figyelembe vételével – az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását különösen

- a Környezetismeret, a Biológia és egészségtan, a Testnevelés helyi tantervén keresztül,
- a tanév eleji balesetvédelmi oktatásokon belül,
- védőnői rendszeren keresztül,
- a 7-8. évfolyamon szervezett délutáni szabadon választható foglalkozások keretében, illetve
- igény szerint más életkorú tanulócsoporthoz számára.

HELYI TANTERV

3. Az általános iskola helyi tanterve (7. sz. Függelék)

3.1. 2020. szeptember 1-től alkalmazásra kerülő tantervek

1-4/20 és 5-8/20 NAT 2020 alapján elfogadott helyi tantervek az általános iskola alsó tagozatán az 1., felső tagozaton az 5. évfolyamon kerültek bevezetésre. A helyi tantervek az Oktatási Hivatal honlapján közzétett kerettantervek alapján készültek.

3.2. Tantervi alapelvek és alkalmazásuk

3.2.1. Tantervi alapelvek

- A pedagógiai munkánk középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek, személyiségének a fejlesztése áll, figyelembe véve az életkori sajátosságokat, továbbá, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb területe is.
- A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének nélkülözhetetlen feltétele a fejlesztési céloknak megfelelően tervezett és szervezett tanulási folyamat, tevékenység, a tanulás iránti pozitív attitűd fenntartása, a saját tanulási stratégiák megtalálásának támogatása.
- A NAT kiemelt nevelési, fejlesztési céljai
  - az erkölcsi nevelés,
  - a nemzeti öntudat, hazafias nevelés,
  - az állampolgárságra, demokráciára nevelés,
  - az önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése,
  - a családi életre nevelés,
  - a testi és lelki egészségre nevelés,
  - a felelősségvállalás másokért, önkéntesség,
  - a fenntarthatóság, környezettudatosság,
  - a pályaorientáció, a gazdasági és pénzügyi nevelés,
  - a médiatudatosságra nevelés,
  - a tanulás tanítása

tekintetében maradéktalanul érvényesülnek a tantárgyi tantervekben és az iskolai tevékenységrendszer egészében is.

- Az általános iskolai helyi tantervek összeállításánál olyan megoldásokat részesítettünk előnyben, amelyek támogatják
  - a gyermekek személyiségének optimális, egyéni adottságaiknak, képességeiknek megfelelő kibontakozását,
  - a tehetségek felkutatását, felkarolását,
  - a valóságos tanulási környezet iskolán kívüli megtapasztalását,
  - a tudás- és a képességfejlesztés helyes arányának megtalálását.
- A helyi tanterv *tantárgyi struktúráját*, a kötelező tantárgyak óraszámainak belső arányait, a választható órák felhasználási módját a tantervi ajánlások és a pedagógiai program cél- és feladatrendszerével összhangban alakítottuk ki.
- A *meghatározott prioritásokra tekintettel* növeltük a természettudományos *tapasztalatszerzés* időkeretét a 5-6. évfolyamon a *Természettudományos gyakorlatok* tantárgy helyi tantervével.
- A háromféle óraterv (általános tantervű csoport, ének-zene speciális csoport, emelt úszás csoport) közötti választás lehetőségét az iskolába lépéskor biztosítjuk.
- Hasznosítjuk a sajátos *iskolaszerkezet előnyeit* a helyi tantervünkben.
- A tanulók életkori, fejlesztési szükségleteihez igazítjuk a bánásmódot, a nevelési-oktatási módszereket, a tanulási-tanítási stratégiák megválasztását, az elvárásokat.

- A tanuláshoz nem kizárólagos színtere a tanórai foglalkozás, az iskola. A nevelési programban szereplő *egyéb tanulási formák, tevékenységek, tanórán meg nem valósítható programok szervezését képezik a komplex fejlesztésnek.*
- A választott nevelési-oktatási módszerek, a tanulási-tanítási stratégiák, a differenciálás különböző módszerei és a *változatos tehetségkereső, fejlesztő programok, mentorálási technikák* összhangját biztosítjuk.
- Ösztönözzük a *számítógép* nyújtotta lehetőségek alkalmazását a tanulásban (pl. szövegértési, matematikai-logikai kompetenciák fejlesztése). Fontos szerepet szánunk *iskolai könyvtárunknak, az internet* felelős használatával szerzett információknak, az IKT eszközöknek.
- A gyorsan változó körülmények miatt elengedhetetlen a *rugalmas reagálás* lehetőségének a megteremtése a helyi tantervben.

3.2.2. A tantervi alapelvek érvényesítése a tanulás szervezésében, a csoportbontás és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

- Hagyományos – 2 csoport/osztály – illetve évfolyam szintű csoportbontással szervezzük az *idegen nyelvek, a digitális kultúra, a technika és tervezés* illetve a *természettudományos gyakorlatok* tantárgyak óráit minden érintett évfolyamon.
- Választható idegen nyelvek: *angol nyelv, német nyelv.*
- A *speciális tantervi ének-zenét* választók – ének-zene órákon kiválva az osztályaikból - külön csoportot alkotnak az 1-6 évfolyamokon
  - Foglalkozásaikat szaktanár vezeti.
  - Az alkalmazott helyi tanterv emelt szintű képzést biztosít a megjelölt évfolyamokon.
- Az általános tantervi csoportba járók ének óráit a tanítók vezetik.
- A *természettudományos gyakorlatok* tantárgy helyi tanterve az 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 2.4. számú melléklete alapján készült. Alkalmazásánál figyelembe vesszük az Öveges program (TÁMOP 3.1.3-11/2-2012-0015) révén létrehozott természettudományos laboratórium lehetőségeit.
- A teljes időkeret meghatározásánál a köznevelési törvény 6. sz. mellékletében szereplő órákon túl az Nkt. 27§ (5) szerinti heti 2 többletórát vettük figyelembe.
Az óratervi táblákban fel nem tüntetett, fel nem használt órák - az éves tantárgyfelosztásban szabályozott módon - elsősorban a *tehetség felismerést, tehetséggondozást segítő tehetségműhelyekre* szakkörökre fordítódnak, biztosítják az egyéni fejlesztések, versenyfelkészítések időkeretét.

3.3. Általános iskolai tantárgyi rendszer és az óratervek

3.3.1. Tantárgyi rendszer és óraterv az 1-4. évfolyamon (1-4/20.)

	NAT 2020.	NAT 2020.	NAT 2020.	NAT 2020.
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Irodalom	4	5	3	3
Magyar nyelv	4	3	3	3
Első idegen nyelv	1	1	1	2
Matematika	4	4	4	5
Etika/Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret	-	-	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra	-	-	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Kötelező óraszám	22	22	22	23
A tanuló heti órászáma	24	24	24	25

Az idegennyelv-oktatása bevezetésére 1-3. és a 2-3. évfolyamokon felmenő rendszerben, valamint a 3. évfolyamon 2018. szeptember 1-jétől került sor.

3.3.2. Tantárgyi rendszer és óratervek az általános iskola 5–8. évfolyamán (5-8/20.)

	NAT 2020.	NAT 2020.	NAT 2020.	NAT 2020.
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Irodalom	2	2	2	2
Magyar nyelv	2	2	1	2 (1+1)
Élő idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4	4 (3+1)	4 (3+1)
Történelem, társ. és állampolgári ismeretek / Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
Etika / Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Természetismeret / Természettudomány	2	2	-	-
Biológia-egészségtan / Biológia	-	-	1	2
Fizika	-	-	2	1
Kémia	-	-	1	2
Földrajz	-	-	2	1
Ének-zene	2	1	1	1

Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc / Dráma és színház	-	-	1	-
Hon- és népismeret	-	1	-	-
Informatika / Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat / Technika és tervezés	1	1	1	-
Testnevelés és sport / Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki / Közösségi nevelés	1	1	1	1
Természettudományos gyakorlatok	+1	+1	-	-
Szabadon tervezhető órakeret	1	1	1	2
Kötelező óraszám	27	27	29	28
A tanuló heti óraszám	28	28	30	30
Választható: Term. tud. gyak.	-	-	1	1

34. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét

A szakmai munkaközösségek - *figyelembe véve a tankönyv ingyenes igénybevétele biztosításának kötelezettségét* - ajánlást tesznek a tankönyvekre, egyéb - a tanulók által rendszeresen használt - taneszközökre az alábbi szempontok figyelembevételével.

A nyomtatott taneszközök:

- legyenek összhangban iskolánk pedagógiai céljaival,
- egy-egy fejlődési szakaszon belül az azonos rendszerben felépülő *tankönyvsaládok* kapjanak elsőbbséget - azonos minőség mellett - az egyedi kiadványokkal szemben,
- szolgálják a differenciált alkalmazást,
- segítsék elő az *önálló ismeretszerzés* képességének fejlődését,
- *motiválják* a tanulókat,
- nyelvezetük, szerkesztésük, az *életkori sajátosságokra* legyen tekintettel,
- tartósságuk tegye lehetővé az esetleges újra felhasználást.

Az *egyéb taneszközök, tanulmányi segédletek, rubázati és más felszerelések* szükségességét a szaktanár ítéli meg a munkaközösség véleményének meghallgatásával tekintettel az alábbiakra:

- tartósan használható legyen,
- a szülői munkaközösség támogatóan foglaljon állást a szükségességet illetően,
- ne jelentsen túlzott költséget a szülő számára.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (legkésőbb a tanévzáró ünnepség napján) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülő kötelessége.

Az iskola tulajdonába kerülő taneszközök (kísérleti, szemléltető eszközök stb.) beszerzésének elvei

- legyenek összhangban iskolánk célkitűzéseivel,
- a kötelező taneszköz jegyzékben szereplő eszközök beszerzése elsőbbséget élvez,
- a folyamatos szinten tartást biztosítani kell a könyvtár és a számítástechnikai eszközrendszer esetében,
- a további igényeket a munkaközösség állásfoglalásával kell alátámasztani.

A tartós tankönyvek kiválasztásának és használatának elveit *Az iskolai tankönyvellátás, tankönyvrendelés és a tanulói tankönyvtámogatás* szabályzata tartalmazza.

A tanulók tankönyvellátása a 2020/2021-es tanévtől minden évfolyamon térítésmentes.

3.5. A Nemzeti alaptantervben meghatározott egyes pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Az etika oktatása

A nemzeti köznevelésről szóló törvény rendelkezései szerint az általános iskola 1-8. évfolyamán az etika tantárgy oktatása kötelező tanórai keretben történik. Az etika tantárgy anyagához 1-4. osztályban a NAT Magyar nyelv és irodalom, Ember és társadalom, Életvitel és gyakorlat, valamint Művészetek műveltségterületének azok a fejlesztési követelményei és közműveltségi tartalmai kapcsolódnak, amelyek az életkori sajátosságoknak megfelelő beszélgetési témákat, magatartásmintákat, életvezetési szokásokat közvetítenek. Az 5-8. évfolyamon az etika tantárgyra az Ember és társadalom műveltségterület Erkölcstan, Etika közműveltségi tartalmai érvényesek, ezekre tekintettel készült helyi tantervünk is.

Az etika órán az *értékelés* módja eltér a hagyományos tantárgyi értékeléstől. Az osztályozás nélküli értékelés fontos területe lehet a kívánatos magatartási értékek rendszeres megerősítése – szóban vagy bármilyen egyéb formában – egyrészt a pedagógus, másrészt a társak és a közösség részéről. Soha nem irányulhat viszont az értékelés azoknak a személyes vélekedéseknek a minősítésére, amelyek értékközpontú kialakítása a tantárgy lényegi funkciója.

A hit- és erkölcstan oktatása

Az iskolai keretek között folyó hit- és erkölcstan oktatás szervezését, tartalmának meghatározását és felügyeletének ellátását minden nevelési-oktatási intézménytípus esetén az adott egyház és az adott egyház nevében eljáró jogi személy hatáskörébe utalja.

A szülők tájékoztatásában, az oktatás megszervezésében olyan eljárásrendet alkalmazunk, amely követi a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet kapcsolódó előírásait.

Egész napos iskola

Az egész napos iskola olyan iskolaszervezési forma, amelyben a tanórai és egyéb foglalkozásokat az iskola délelőtt és délután, egyenletesen szétosztva 16 óráig szervezi meg az intézmény elfogadott pedagógiai programja szerint.

Iskolánk nem alkalmazza ezt az iskolaszervezési formát.

Természettudományos nevelés

Az egyén, a közösségek és a természet harmóniájának elősegítése a nevelés-oktatás rendszerének kiemelt feladata. A kísérletezés, a megfigyelés, a természettudományos gondolkodás differenciált fejlesztése és alkalmazása, a műszaki ismeretek hétköznapi életben is használható elemeinek gyakorlati elsajátítása a NAT kiemelten fontos tartalma. Cél, hogy a természettudomány ismeretei és módszerei úgy épüljenek be a diákok gondolkodásába és tevékenység-repertoárjába, hogy előhívhatók legyenek a mindennapi problémák értelmezése és megoldása során. Az átlagosnál elmélyültebb természettudományos érdeklődés felkeltését és a tehetséggondozást

- a TÁMOP 3.1.3-11/2 projekt (az un. Öveges program) keretében létrejövő természettudományos laboratórium,
- a szabadon tervezhető órakeretből biztosított heti óraszámemelés,
- a *Természettudományos gyakorlatok* helyi tantárgy bevezetése is jelentősen támogatja.

A mindennapos művészeti nevelés

Iskolai művészeti nevelésünk a klasszikus és kortárs művészetek értő befogadásán túl a hagyományok őrzését, ápolását is feladatként határozza meg. Az alkotó művészeti tevékenységek lehetőségeket teremtenek a diákok jellembeli fejlődésére, énképük formálására, érzéseik elmélyítésére, személyiségük minél teljesebb

kibontakoztatására. Fontosnak tartjuk, hogy az élmények befogadása közvetlen tapasztalatszerzés útján valósuljon meg.

A művészeti nevelés tanórán kívüli színterei:

- az iskolagaléria vendégművész kiállításai,
- énekkar,
- tanéven átívelő ének-zenei projekt,
- hagyományos iskolai rendezvények (játsszóházak, farsang, karácsonyi ünnepkör, diáknapok),
- iskolai hangversenyek,
- nemzeti ünnepeink megemlékezései, az irodalmi színpad műsorai,
- partnerintézmények által szervezett tevékenységek, (Hétpróbás Néptánc Iskola, Bartók Béla Művészeti Szakközépiskola és Zeneiskola),
- hangverseny- színház- és mozi látogatások,
- Tehetségnapok, BELVÁR GÁLA,
- diákok munkáiból megvalósuló kiállítások,
- aktuális művészeti pályázatokon való részvétellel (rajz, kézműves, műveltségi, kórus minősítő).

Az idegennyelv-oktatás

Az idegen nyelv oktatását az első évfolyamon kezdjük el. A szülő az angol, illetve a német nyelvet választhatja gyermeke számára első idegen nyelvként.

A később gimnáziumunkban továbbtanuló hetedikeseik, illetve kilencedikesek számára biztosítjuk a megkezdett első idegen nyelv folytatását. Lehetővé tesszük azonban azt is, hogy a kilencedik évfolyamra beiratkozó tanulók új első idegen nyelvet választhassanak abban az esetben, amennyiben az adott nyelvből A2-es szintű nyelvtudással rendelkeznek. A nyelvtudás felmérésére a beiratkozás után kerül sor.

Az általános iskolai 7-8. évfolyamon tanulókat – indokolt esetben– nyelvtudásuk szintje szerint szervezzük csoportokba az adott évfolyamon.

Az emelt szintű képzési forma

A *speciális tantervű ének-zenei* képzést választók számára heti egy órával megemelt óraszámban, továbbá az énekkarban és a művészeti projektekben való részvétel által biztosítunk az általánosnál magasabb szintű, intenzívebb és differenciáltabb képzést illetve fejlődést. Az első három évfolyamon ez a program *emelt szintű képzési formának* minősül.

3.6. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítása

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítása a nemzeti köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint történik.

Heti két óra kiváltható a törvény szerint

- *iskolai sportkörben* való sportolással,
- versenyszerűen sporttevékenységet folytató *igazolt, egyesületi tagsággal* rendelkező vagy
- amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel,
- *néptáncgyűttesben* végzett tevékenységgel.

Helyi oktatásszervezési rendelkezés azokon az évfolyamokon, ahol heti öt testnevelés óra van:

- Az alsó tagozatos osztályoknak heti négy órája kerül a tornatermi órarendbe, az ötödik órát (játék óra), a tornatermen kívüli tevékenységgel szükséges megtervezni.
- A felső tagozaton heti három órában sajátítják el a tantervi anyagot a tanulók. További két órában játékos foglalkozásra kerül sor.
  - A játékos foglalkozások az 5-6. évfolyamokon osztályonként, a 7-8. évfolyamokon évfolyamonként szerveződnek.
  - A heti két óra alól felmentésüket kérő tanulók felmentése csak a tanítási nap végére eső játékos foglalkozásokra érvényesíthető.

- A szülő *Igazolás és Nyilatkozat kitöltésével* kérheti a heti két óra játékos foglalkozás kiváltását. Az igénylés és a teljesítés igazolásának szabályait a Házirend tartalmazza.

3.7. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

A tantárgy- és foglalkozásválasztás jogát a következő keretek között és időszakokban biztosítjuk:

- a *speciális ének-zene, az első idegen nyelv és az emelt úszás* választását az iskolába való jelentkezéssel egyidejűleg,
- az *egyéb foglalkozás* választását a tanév kezdetén, szeptember 20-ig,
- a jelentkezést az erre a célra készített formanyomtatványon kell benyújtani az intézmény vezetőjének,
- a választás módosítására lezárt félévet követően van lehetőség, a kérelmet indoklással az intézményvezetőnek kell benyújtani.

Amennyiben az *Etika vagy Hit-és erkölkstan* tantárgyra vonatkozóan a szülő korábbi választását módosítani kívánja, az erre vonatkozó szándékát minden tanév május 20-áig közölheti írásban az intézmény vezetőjével és az érintett egyházi jogi személy képviselőjével.

A pedagógusválasztás lehetősége korlátozott, a mindenkorai tantárgyfelosztás függvénye. Az erre vonatkozó információk a tanév első napján ismerhetők meg.

3.8. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

3.8.1. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltétele

Az általános iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a tanév során oktatott valamennyi tantárgy esetében *elérte a továbbhaladáshoz szükséges elégséges teljesítmény szintjét* érdemjegyeinek súlyozott átlaga alapján, illetve legalább „*megfelel*” minősítést kapott (kivétel: az első évfolyam tanulói).

- Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a megismétlésre kerülő évfolyamról nem kap bizonyítványt a tanuló. A szülő kérésére az iskola magasabb évfolyama is megismételhető legfeljebb egy alkalommal.
- Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.
- Iskolánk 6., illetve 8. osztályos tanulói a gimnázium 7., illetve 9. évfolyamára a más iskolából jelentkező külsős tanulók számára meghatározott feltételekkel megegyező feltételek teljesítése esetén nyerhetnek felvételt, de a felvételi rangsorban a kívülről jelentkező azonos pontszámmal rendelkező tanulóval szemben előnyt élveznek. Az eljárás egyéb szabályait *A tanulók felvételének, átvételének helyi szabályai, a tanulmányok alatti vizsgák követelményei, rendje* tartalmazza.

3.8.2. A tanuló beszámoltatása, tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő értékelése

Intézményünk pedagógiai kultúráját az *egyéni bánásmódra való törekvés*, a tanuló elfogadása, a bizalom, az empátia, a *feladatok elvégzésének ellenőrzése* és a tanuló fejlődését biztosító *sokoldalú értékelés* jellemzi. Az ezen elvek alapján végzett munkának a *határozott követelmények támogatásával, a követelményekhez igazodó értékeléssel* szükséges párosulnia. Alakítva ezzel tanulóink igényességét, támogatva az alkotás lehetőségei iránt megmutakozó érdeklődést, az érték és a talmi közötti biztos választás képessége megfelelő fejlődését, a kitűzött továbbtanulási cél elérését.

3.8.2.1. A tanulói teljesítmények értékelésének speciális elemei az 1-4. évfolyamokon

Az első évfolyamon félévkor és év végén, továbbá a második évfolyamon félévkor szöveges értékeléssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

A szöveges értékelés elvei

- legyen összhangban a tantervi fejlesztési feltételekkel,
- fejlesztőközpontúság jellemezze,
- feleljen meg a tanuló életkori sajátosságainak,
- a megerősítés és fejlesztés szándéka jellemezze,

- személyre szóló tárgyszerű legyen,
- következetesség, rendszeresség, folyamatosság jellemezze,
- csak azt értékelje a tanító, aminek megtanításáról meggyőződött,
- legyen összhangban a helyi tanterv tantárgystruktúrájával,
- negyedévenként teljes körűen történjen,
- a felzárkóztatásra szoruló gyermek esetében a szülővel történő megbeszélés kötelező,

A szöveges értékelés műfaja

Előre meghatározott, nyomtatott skála szerinti értékelés az iskola **saját értékelő füzetében**.

A szöveges értékelés módja

- Év közben az írásbeli teljesítmények esetében a százalékos értékelést a szöveges értékeléssel kombinálva kell alkalmazni. A szóbeli feleletek értékelése a törvényi kategóriáknak megfelelően történik.
- *Félévkor és év végén a tanulók minősítése: kiválóan, jól, megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.* Utóbbi esetben a szöveges értékelésben ki kell térni arra, hogy a tanulónál mely tantárgy mely tantárgyrészében milyen elmaradások tapasztalhatók.
- Az értékelést a szülővel szóban is ismertetni kell, megbeszélve a fejlesztés, felzárkózás módját.
- Azok a tanulók, akiknek az elért teljesítménye nem biztosíték arra, hogy a második év magasabb követelményeit teljesíteni tudják – a szülővel egyeztetve, szülői kérésre évfolyamot ismételhettek.

A félévi és év végi felmérések súlyozása

Évfolyam	Magyar	Matematika
1-2. évfolyam	nincs	nincs
3-4. évfolyam	2x-es szépirodalmi szöveg nyelvtani ismeret helyesírás	2x-es

A felmérések értékelési százaléakai

91-100%	5
76-90 %	4
56-75 %	3
36-55 %	2
0-35 %	1

Minimum szint esetén

95-100%	5
80-94%	4
66-79%	3
51-65%	2
0-50%	1

A félévi és az év végi jegyek megadásának elve

A tanulók 6 tizedtől kapják meg a jobb jegyet.

3.8.2.2. A tanulói teljesítmények értékelése az 3-8. évfolyamokon (továbbá a 2. évfolyam II. félévében)

A pedagógus – a későbbiekben meghatározott kivétellel - a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti.

Az elektronikus naplóban az érdemjegyek mellett feltüntetett jelölések az értékelési formák:

- témazáró dolgozat,
- házi feladat,
- órai munka,
- szorgalmi feladat,
- felmérés,
- házi dolgozat,
- dicséret,
- figyelmeztetés,
- témazáró jegy,
- szóbeli felelet,
- írásbeli számonkérés,
- más iskolából hozott.

Szöveges értékelés:

- felmentve,
- nem osztályozható,
- osztályozó vizsga,
- példás,
- jó,
- változó,
- hanyag,
- rossz,
- megfelelt,
- jól megfelelt,
- nem felelt meg,
- hiányzó témazáró,
- számonkérésnél hiány,
- kiválóan megfelelt,
- felszerelés hiánya,
- jogviszony szünetel.

Nem iratunk témazáró dolgozatot az alsó tagozaton, a felső tagozaton Dráma és színház, Digitális kultúra (5. évfolyam) tantárgyakból, illetve a készségi tárgyakból.

A témazárás szabályai a felső tagozaton

- A tanévenkénti témazáró dolgozatok száma legalább kettő, legfeljebb három.
- A témazáró dolgozatokat egy évig őrizni kell.
- A témazáró dolgozat jegye - átfogó jellege miatt - *kétszeres súllyal* veendő figyelembe.
- A javítás tekintetében a mérlegelés joga a szaktanárt illeti.
- A témazáró dolgozat időpontját a tanulókkal egyeztetni kell legalább egy héttel a megíratás előtt. Az esetleges ütközések elkerülése végett az időpontot az elektronikus naplóba be kell jegyezni.
- Egy tanítási napon csak egy témazáró dolgozat íratható. Az őszi-, téli- tavaszi szünet (továbbiakban hosszú szünet) utáni első tanítási napra témazáró dolgozat nem kerülhet, kivéve, ha az érintett tanulócsoport egyhangúlag kéri ezt.
- A meg nem írt dolgozatot, témazárót jelölni kell a naplóban.
- A témazáró pótlásának módjáról és időpontjáról a körülményeket mérlegelve a szaktanár dönt.

A folyamatos *szóbeli számonkérés* segíti a kifejezőkészség fejlődését, a tantárgyi szaknyelv elsajátítását.

- Kellő gyakorisággal való alkalmazása nélkülözhetetlen.
- Figyelembevétele *egyszeres súllyal* történik.

Egy-egy anyag vagy rövidebb tematikus egység számonkérése leggyakrabban *írásban* is történik. *Egyszeres súllyal* veendő figyelembe.

Jelessel értékelhető az órai aktivitás, a pluszmunka, a szorgalmi, illetve önként vállalt feladatok elvégzése.

A gyermeket, a tanulót a tőle elvárhatónál jobb teljesítményéért jelessel jutalmazhatja a szaktanár *szorgalmi* megjelöléssel félévente legfeljebb egy alkalommal.

Az érdemjegyek, osztályzatok megállapításának *további szabályai*

Egy-egy félév során a tanulónak egy adott tantárgyból heti 1 óras tantárgy estében minimum 2, heti 2 óras tantárgy estében minimum 3, heti 3 óras és a heti 3 órát meghaladó tárgyaknál minimum 4 jegynek kell lennie félévente, ennél kevesebb érdemjegye nem lehet.

- Biztosítani kell az érdemjegyek adásának egyenletes eloszlását a tanév során.
- A szaktanárnak törekednie kell arra, hogy a dolgozatot a megírást követő két héten belül kijavítsa. Ha a dolgozat a megírást követő 1 hónapon belül nem került kiosztásra, akkor a tanuló dönt arról, hogy kéri a jegyet vagy sem.
- Az érdemjegy nem lehet a fegyelmezés eszköze. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az osztályzatot a szaktanár állapítja meg. A nevelőtestületnek joga van a szaktanár által megállapított félévi/év végi osztályzat megváltoztatására, amennyiben az a tanuló érdemjegyeinek átlagától jelentősen (8 tized vagy több) eltér.

A tanuló teljesítményét az általánostól eltérő módon kell értékelni az alábbi tantárgyak, illetve foglalkozások esetében: *Etika/Hit-és erkölcstan, Dráma és színház*.

- A teljesítmény minősítésére a „*jól megfelelt*”, „*megfelelt*”, „*nem felelt meg*” kategóriák alkalmazandók.
  - „*Jól megfelelt*” a tanuló, ha aktívan részt vesz a tanórákon, tevékenyen bekapcsolódik az osztályközösség munkájába, kezdeményező, a rábízott feladatokat legjobb tudása szerint teljesíti.
  - Az előbbieik részleges teljesülése esetén „*megfelelt*” minősítést kap.
  - Amennyiben a tanuló mulasztása meghaladja a tanítási órák 30%-át, teljesítménye csak abban az esetben minősíthető *megfeleltnek*, ha egy adott témában a szaktanár megadott szempontjai alapján határidőre elkészít egy házi dolgozatot, illetve megold egy feladatot vagy feladatlapot. A *Hit- és erkölcstan* tantárgy keretében az értékelést a foglalkozást vezető hitoktató, hittanár végzi.

3.8.3. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök - az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével - végzi.

A magatartás értékelésének, minősítésének szempontjai

Példás (5): Aki magatartásával példát mutat. Közösségének hasznos tagja, társaival szemben segítőkész. Kötelességtudó, tiszteli nevelőit és társait. A házirend szabályait betartja, igazolatlan órája, büntetése nincs.

Jó (4): Akinek magatartásával szemben kifogás nincs. Kötelesség- és tisztelettudó. A házirend szabályai ellen általában nem vét, osztályfőnöki figyelmeztetésnél súlyosabb büntetése nincs, maximum 3 órát mulaszthat igazolatlanul.

Változó (3): Akinek a magatartása ellen kifogás merült fel, de szándékos rendbontás nem jellemzi. Nem megbízható, rendszeretete labilis. A házirend szabályait több alkalommal figyelmen kívül hagyta. Igazgatói figyelmeztetésnél súlyosabb büntetése nincs, maximum 10 órát mulasztott igazolatlanul.

Rossz (2): Akinek a magatartása az eddigi kategóriákba nem sorolható be.

A szorgalom értékelésének, minősítésének szempontjai

Példás (5): Akinek kötelességtudata kifogástalan, felszerelésében hiányosság nincs. Feladatát a legjobb tudása, képessége szerint igyekszik elvégezni. Képes önálló munka végzésére, tanítási órákon aktív. Füzetei, munkái rendesek, tiszták. Kötelességtudó. Tantárgyi záró jegyei között nem lehet elégséges vagy háromnál több közepes minőség.

Jó (4): Aki iskolai és otthoni munkáját jól teljesíti. Felkészülése folyamatos, órákon többnyire aktív, felszerelése, munkája rendes. Kötelességtudó.

Változó (3): Akinek az iskolai és otthoni feladat-végzésben figyelmetlen, pontatlan, önállótlan. Felszerelése és házi feladata sokszor hiányos. Írásbeli munkája kifogásolható. Eredményei elmaradnak a képességeitől. Kötelességtudata labilis.

Hanyag (2): Akinek a szorgalma az eddigi kategóriákba nem sorolható be.

3.8.4. Tájékoztató az értékelésről

Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell.

A szülők tájékoztatására az alábbi eszközök/lehetőségek szolgálnak:

- elektronikus napló,
- tájékoztató füzet,
- ellenőrző könyv,
- az írásbeli dolgozatok iskolában történő megtekintése egy-egy tantárgyak esetében fogadó órán, valamennyi tantárgy esetében a tanév során erre a célra kijelölt délutánon,
- szülői értekezlet (lehetőség szerint 3, de minimum 2 alkalom/év), fogadóóra, konzultáció,
- személyes hozzáférés az országos kompetenciamérés tanulói eredményéhez,
- félévi értesítő, év végén bizonyítvány.

Az elégtelenre álló tanuló szülőjét december első hetében, illetve április utolsó hetében írásban értesíti a szaktanár. Ennek elmaradása esetén a nevelőtestület köteles kivizsgálni a helyzetet az osztályozó értekezleten.

3.9. Az otthoni (tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az egyik óráról a másikra, az otthoni felkészüléshez előírt szóbeli és írásbeli feladatok mennyiségét és nehézségi fokát a szaktanár mérlegelje az órán elvégzett feladatok mennyiségi és nehézségi foka alapján.

Alapelvnek tekintjük, hogy tanulóink felkészülten, a továbblépéshez szükséges tudás birtokában vegyenek részt a tanórákon. Ennek egyik feltétele a rendszeres otthoni, illetve kollégiumi felkészülés.

- A szaktanár joga, hogy az elsajátítandó tananyag, a csoport összetétele, illetve az elérni kívánt cél ismeretében megszabja a házi feladatok mennyiségét és milyenségét.
- A házi feladat formájának igazodni kell az iskolai beszámoltatás formáihoz, az alsó tagozaton hétvégére házi feladat csak indokolt esetben adható.
- A szaktanár kötelessége, hogy a házi feladatok kijelölésekor figyelembe vegye a tanulók heti kötelező óráinak magas számát.

3.10. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

- Honlapunkon mindenki számára elérhetővé tesszük az iskola *Esélyegyenlőségi tervét*,
- gondoskodunk a befogadó, elfogadó intézményi légkör kialakításáról, az egyenlő bánásmód elvének érvényesítéséről,
- fellépünk az egyenlő bánásmód elvét megsértőkkel szemben,
- a tehetségek felismerése, kibontakoztatása, a lemaradók felzárkóztatása valamennyi kolléga kiemelt feladata,
- a sikeres pályaválasztás elősegítése érdekében gondoskodunk a személyre szabott tanácsadásról.

3.11. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A nevelési-oktatási intézmények pedagógiai kultúráját az egyéni bánásmódra való törekvés, a gyermek, a tanuló elfogadása, a bizalom, a szeretet, az empátia, az életkornak megfelelő követelmények támasztása, a feladatok elvégzésének ellenőrzése és a gyermek, tanuló fejlődését biztosító sokoldalú, a követelményekhez igazodó értékelés jellemzi.

Jutalmazandó:

- a kiemelkedő tanulmányi munka,
- a példamutató magatartás,
- a közösségi tevékenység,
- a társadalmi és közhasznú munka,
- a versenyen elért eredmény,
- az egymás segítése,
- az elvárhatónál jobb teljesítmény,
- egyéb.

A jutalmazás formái:

Egyéni vagy csoportos

- erkölcsi: dicséret /osztályfőnöki, szaktanári, igazgatói, nevelőtestületi/,
- anyagi: jutalomkönyv, oklevél,
- egyéb anyagi jellegű jutalom /ingyenes tanfolyam, táborozás, kirándulás támogatása, tantárgyi továbbképzés, előadás támogatása, stb./.

Nevelőtestületi dicséretben az a tanuló részesülhet, aki:

- a kiemelkedő tanulmányi eredménye mellett további jelentős eredménnyel is rendelkezik (legalább megyei szintű tanulmányi eredmény 1-3. helyezés, kimagasló művészeti tevékenység vagy közösségi munka),
- legalább országos szintű sporteredménnyel rendelkezik,
- országos tanulmányi versenyen kiemelkedő eredményt ért el.

A jutalmazást javasolhatják:

- tanító, szaktanár,
- osztályfőnök,
- igazgató,
- nevelőtestület,
- iskolaszék,
- szülői munkaközösség,
- diákönkormányzat.

4. A gimnázium helyi tanterve (8. sz. Függelék)

4.1. 2020. szeptember 1-től alkalmazásra kerülő tantervek

6/20 és 4/20 NAT 2020 alapján elfogadott helyi tantervek a 6 évfolyamos gimnáziumi képzés 7. évfolyamán, illetve a 4 évfolyamos gimnáziumi képzés 9. évfolyamán kerültek bevezetésre. A helyi tantervek az Oktatási Hivatal honlapján közzétett kerettantervek alapján készültek.

A helyi tantervünk *A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet* 3. és 4. számú mellékletei, valamint az Oktatási Hivatal honlapján nyilvánosságra hozott, a NAT 2020-hoz illeszkedő kerettantervek alapján, továbbá a kétszintű érettségi vizsga követelményrendszerére tekintettel, illetve a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának tantervi irányelvei figyelembe vételével készült.

4.2. Tantervi alapelvek és alkalmazásuk

4.2.1. Tantervi alapelvek

- A pedagógiai munkánk középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek, személyiségének a fejlesztése áll, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb területe is.
- A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének nélkülözhetetlen feltétele a fejlesztési céloknak megfelelően tervezett és szervezett tanulási folyamat, tevékenység, a tanulás iránti pozitív attitűd fenntartása, a saját tanulási stratégiák megtalálásának támogatása.
- A NAT kiemelt fejlesztési területei, nevelési céljai
  - az erkölcsi nevelés,
  - a nemzeti öntudat, hazafias nevelés,
  - az állampolgárságra, demokráciára nevelés,
  - az önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése,
  - a családi életre nevelés,
  - a testi és lelki egészségre nevelés,
  - a felelősségvállalás másokért, önkéntesség,
  - a fenntarthatóság, környezettudatosság,
  - a pályaaorientáció, a gazdasági és pénzügyi nevelés,
  - a médiatudatosságra nevelés,

- *a tanulás tanítása*

tekintetében maradéktalanul érvényesülnek a tantárgyi tantervekben és az iskolai tevékenységrendszer egészében is.

- A hat évfolyamos gimnázium kiemelt feladata a tehetséggondozás. Az oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák, az egyéni fejlesztési programok, a mentorálás, a differenciálás különböző lehetőségei támogatják a *tehetség felismerés, a tehetségfejlesztés* hatékony megvalósulását.
- A helyi tanterv *tantárgyi struktúráját*, a kötelező óraszámok belső arányait, a választható órák felhasználási módját a tantervi ajánlások és a pedagógiai program cél- és feladatrendszerével összhangban alakítottuk ki.
- A választott kerettanterv által *meghatározott óraszám feletti kötelező* tanórai foglalkozásokat, *a kötelezően választható* tanórai foglalkozásokat továbbá *a nem kötelező* tanórai foglalkozásokat, ezek megnevezését, óraszámát az óratervi táblákban megjelöltük.
- Hasznosítjuk a sajátos *iskolaszerkezet előnyeit* a helyi tantervünkben.
- A tanulók életkori, fejlesztési szükségleteihez igazodik a bánásmód, nevelési-oktatási módszerek, tanulási-tanítási stratégiák megválasztása, az elvárások.
- A hat évfolyamos gimnázium korábbi *egyedi tantervének* alkalmazása során szerzett tapasztalatainkat a helyi tervezésben és megvalósításban hasznosítjuk.
- A tanulásnak nem kizárólagos színtere a tanórai foglalkozás, az iskola. A nevelési programban szereplő *egyéb tanulási formák, tevékenységek, tanórán meg nem valósítható programok szerves részét képezik a komplex fejlesztésnek.*
- Ösztönözzük a *számítógép* nyújtotta lehetőségek (pl. szövegszerkesztés, táblázatkezelés, prezentációkészítés) igényes, esztétikus, önálló alkalmazását a tanulásban. Fontos szerepet szánunk *iskolai könyvtárunknak*, az *internet* felelős használatával szerzett információknak, az IKT eszközöknek.
- A gyorsan változó körülmények miatt elengedhetetlen a *rugalmas reagálás* lehetőségének a biztosítása a helyi tantervben.

4.2.2. A tantervi alapelvek érvényesítése a tanulás szervezésében, a csoportbontás és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

- *Angol nyelv, matematika*: évfolyamonként tudásszint szerint szerveződő csoportok
- *Kötelezően választható orientáció*:
  - természetbúvár,
  - robotika,
  - economy,
  - kreatív írás és dráma
  - olasz nyelv.
- *Kötelezően választható emelt szintű, illetve középszintű felkészítés*:
  - Emelt szintű érettségire felkészítés legalább egy, legfeljebb két tantárgyból: *magyar nyelv és irodalom, biológia, fizika, földrajz, kémia, informatika/digitális kultúra, matematika, történelem, idegen nyelvek, testnevelés*.
  - Középszintű érettségire felkészítés: *magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem.*
- *Szabadon választható tanóra*:
  - A 7-8. és 12. évfolyamon: *Természettudományos gyakorlatok*
- A teljes időkeret meghatározásánál a köznevelési törvény 6. sz. mellékletében szereplő órákon túl a hat évfolyamos osztályok heti 2 többletórát és az Nkt. 27§ (5) szerinti heti 2 többletórát vettük figyelembe. Az óratervi táblákban fel nem tüntetett, fel nem használt órák - az éves munkatervben szabályozott módon - elsősorban a *tehetségfelismerést, tehetséggondozást segítő tehetségműhelyekre* fordítódnak, biztosítják az egyéni fejlesztések, versenyfelkészítések időkeretét.

4.3. Gimnáziumi tantárgyi rendszerek és óratervek

4.3.1. Tantárgyi rendszer és óraterv a gimnázium 7–12. évfolyamán (7-12/2020. ill. 7-12/18.)

6/20 (felmenő)

	NAT 2020.	NAT 2020.	NAT 2020.	NAT 2020.	2023/24 tanévben	2024/25 tanévtől NAT 2020.	2024/25 tanévben	2025/26 tanévtől NAT 2020.
Tantárgyak	7. évf.	8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	11. évf.	12. évf.	12. évf.
Irodalom	2	2	2	3	3	3	3	3
Magyar nyelv	1	2	1	1	1	1	1	1
I. idegen nyelv	4	4	4	4	3	3	3	2
II. idegen nyelv	-	-	2	2	3	4	3	5
Matematika	3	3	3	3	3	3	4	3
Történelem, társ. és államp. ismeretek/Történelem	2	2	2	2	3	3	4	3
Állampolgári ismeretek	-	1	-	-	-	-	-	1
Étika/Hit-és erkölcsstan	1	1	-	-	1	-	-	-
Biológia – egészségtan / Biológia	1	2	3	2	2	-	2	-
Fizika	2	1	2	3	2	-	-	-
Természettudomány (ha nem választ emelt szintű term. tud. tárgyat)						0/2		
Kémia	1	2	1	2	-	-	-	-
Földrajz	2	1	2	1	-	-	-	-
Ének-zene	1	1	1	1	-	-	-	-
Vizuális kultúra	1	1	1	1	-	-	-	-
Dráma és színház	1	-	-	-	-	-	-	-
Mozgóképkultúra és médiaismeret	-	-	-	-	-	-	-	1
Művészetek	-	-	-	-	2	1	2	-
Informatika / Digitális kultúra	1	1	2	1	-	2	-	-
Technika, életvitel és gyakorlat / Technika és tervezés	1	-	-	-	-	-	1	-

Testnevelés és sport / Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki / Közösségi nevelés	1	1	1	1	1	1	1	1
Orientáció	-	-	+2	+2	-	-	-	-
Emelt szintű felkészítés (min. 1 választása kötelező!)	-	-	-	-	+6/+3	min.3 max.8	+6 /+	matematika 5 egyéb tárgy 4
Kötött célú órakeret	-	-	-	-	-	4/2		4
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2	6	4	8	5
A tanuló heti kötelező óraszám	29	28	32	32	35	30	3	29
A tanuló heti óraszám	30	30	34	34	35	30-34	3	29-34
Választható: Term. tud. gyak.	1	1	-	-	-	-	-	1

4.3.2. Tantárgyi rendszer és óraterv a gimnázium 9–12. évfolyamán (9-12/2020.)

	NAT 2020.	NAT 2020.	NAT 2020.	NAT 2020.
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Irodalom	2	3	3	3
Magyar nyelv	1	1	1	1
I. idegen nyelv	4	4	4	3
II. idegen nyelv	2	2	3	4
Matematika	3	3	3	3
Történelem, társ. és állampolg. ism. / Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
Etika	-	-	-	-
Természettudomány (ha nem választ emelt szintű term. tud. tárgyat)	-	-	0/2	-
Biológia – egészségtan / Biológia	3	2	-	-
Fizika	2	3	-	-
Kémia	1	2	-	-

Földrajz	2	1	-	-
Ének-zene	1	1	-	-
Vizuális kultúra	1	1	-	-
Mozgóképkultúra és médiaismeret	-	-	-	1
Művészetek	-	-	1	-
Informatika / Digitális kultúra	2	1	2	-
Technika, életvitel és gyakorlat	-	-	-	-
Testnevelés és sport / Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki / Közösségi nevelés	1	1	1	1
Orientáció	+2	+2	-	-
Emelt szintű felkészítés (min. 1 választása kötelező!)	-	-	<i>matematika, magyar, idegen nyelv, történelem, digitális kultúra, testnevelés:</i> alapóra+3 emelt óra <i>biológia, fizika, kémia, földrajz:</i> 4 emelt óra (nincs alap óraszám)	<i>matematika:</i> alapóra+ 5 emelt óra <i>egyéb tárgy:</i> alapóra (ha van)+4 emelt óra
Kötött célú órakeret	-	-	4/2	4
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	4	5
A tanuló heti kötelező óraszám	32	32	30	29
A tanuló heti óraszám	34	34	30-34	29-34
Választható: Term. tud. gyak.	-	-	-	1

4.4. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét

A szakmai munkaközösségek - *figyelembe véve a tankönyv ingyenes igénybevétele biztosításának kötelezettségét* - ajánlást tesznek a tankönyvekre, egyéb - a tanulók által rendszeresen használt - taneszközökre az alábbi szempontok figyelembevételével

A nyomtatott taneszközök:

- legyenek összhangban iskolánk pedagógiai céljaival,
- egy-egy fejlődési szakaszon belül az azonos rendszerben felépülő *tankönyvsaládok* kapjanak elsőbbséget - azonos minőség mellett - az egyedi kiadványokkal szemben,
- szolgálják a differenciált alkalmazást,
- segítsék elő az *önálló ismeretszerzés* képességének fejlődését,
- hassanak *motiválóként* a tanulóra,
- nyelvezetük, szerkesztésük, az *életkori sajátosságokra* legyen tekintettel,
- tartósságuk tegye lehetővé az esetleges újra felhasználást.

Az *egyéb taneszközök, tanulmányi segédletek, ruházati és más felszerelések* szükségességét a szaktanár ítéli meg a munkaközösség véleményének meghallgatásával tekintettel az alábbiakra:

- tartósan használható legyen,
- a szülői munkaközösség támogatóan foglaljon állást a szükségességet illetően,

— ne jelentsen túlzott költséget a szülő számára.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (legkésőbb a tanévzáró ünnepség napján) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülő kötelessége.

Az iskola tulajdonába kerülő taneszközök (kísérleti, szemléltető eszközök stb.) beszerzésének elvei

- legyenek összhangban iskolánk célkitűzéseivel,
- a kötelező taneszköz jegyzékben szereplő eszközök beszerzése elsőbbséget élvez,
- a folyamatos szinten tartást biztosítani kell a könyvtár és a számítástechnikai eszközrendszer esetében,
- a további igényeket a munkaközösség állásfoglalásával kell alátámasztani.

A *tartós tankönyvek* kiválasztásának és használatának elveit *Az iskolai tankönyvellátás, tankönyvrendelés és a tanulói tankönyvtámogatás szabályzata* tartalmazza.

A tanulók tankönyvellátása a 2020/2021-es tanévtől minden évfolyamon térítésmentes.

4.5. A Nemzeti alaptantervben meghatározott egyes pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Az etika oktatása

A nemzeti köznevelésről szóló törvény rendelkezései szerint a 6 évfolyamos gimnázium 7-8. évfolyamán az etika tantárgy oktatása kötelező tanórai keretben történik. Az etika tantárgyra az Ember és társadalom műveltségterület Erkölcstan, Etika közműveltségi tartalmai érvényesek, ezekre tekintettel készült helyi tantervünk is.

Az erkölcstan órán az *értékelés* módja eltér a hagyományos tantárgyi értékeléstől. Az osztályozás nélküli értékelés fontos területe lehet a kívánatos magatartási értékek rendszeres megerősítése – szóban vagy bármilyen egyéb formában – egyrészt a pedagógus, másrészt a társak és a közösség részéről. Soha nem irányulhat viszont az értékelés azoknak a személyes vélekedéseknek a minősítésére, amelyek értékközpontú kialakítása a tantárgy lényegi funkciója.

A dráma és színház tantárgy oktatása

A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 5/2020. (I.31.) Korm. rendeletnek megfelelően a 7. évfolyamon felmenő rendszerben bevezetésre kerül a Dráma és Színház tantárgy oktatása kötelező tanórai keretek között heti egy tanórán. A tevékenységek értékelésében meghatározó szerepet kell kapnia a tanulói önértékelésnek, a társértékelésnek és a csoportos értékelési formáknak, fejlesztve ezzel a tanuló reflektivitását és érzelmi, szociális intelligenciáját. Az iskola ennek érdekében dönthet úgy, hogy elsősorban vagy kizárólag fejlesztő, tanulást támogató értékelést alkalmaz. Intézményünkben a dráma és színház tantárgy értékelése ezen elveknek megfelelően osztályozás nélkül történik.

Állampolgári ismeretek tantárgy oktatása

A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 5/2020. (I.31.) Korm. rendeletnek megfelelően a 8. évfolyamon felmenő rendszerben bevezetésre kerül az Állampolgári ismeretek tantárgy oktatása kötelező tanórai keretek között heti egy tanórán. Az állampolgári ismeretek tantárgy tanulásával a tanuló azokat az érvényes ismereteket sajátíthatja el és azon készségeket szerezheti meg, amelyeket a mindennapi életben hasznosíthat, amelyek révén felkészülhet felnőtt szerepeire, tudatos és felelős állampolgárrá és egyben elkötelezett hazafivá válhat.

A hit- és erkölctan oktatása

Az iskolai keretek között folyó hitoktatás szervezését, tartalmának meghatározását és felügyeletének ellátását minden nevelési-oktatási intézménytípus esetén az adott egyház és az adott egyház nevében eljáró jogi személy hatáskörébe utalja.

A szülők tájékoztatása, az oktatás megszervezése minden részletkérdésében az eljárásrend követi iskolánkban a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet kapcsolódó előírásait.

Természettudományos nevelés

Az egyén, a közösségek és a természet harmóniájának elősegítése a nevelés-oktatás rendszerének kiemelt feladata. A kísérletezés, a megfigyelés, a természettudományos gondolkodás differenciált fejlesztése és alkalmazása, a műszaki ismeretek hétköznapi életben is használható elemeinek gyakorlati elsajátítása a NAT kiemelten fontos tartalma. Cél, hogy a természettudomány ismeretei és módszerei úgy épüljenek be a diákok gondolkodásába és tevékenység-repertoárjába, hogy előhívhatók legyenek a mindennapi problémák értelmezése és megoldása során. Az átlagosnál elmélyültebb természettudományos érdeklődés felkeltését és a tehetséggondozást iskolánkban

- a TÁMOP 3.1.3-11/2 projekt (az un. Öveges program) keretében létrejövő természettudományos laboratórium,
- a szabadon tervezhető órakeretből biztosított heti óraszámemelés,
- a *Természettudományos gyakorlatok* helyi tantárgy bevezetése is jelentősen támogatja.

A mindennapos művészeti nevelés

Iskolai művészeti nevelésünk a klasszikus és kortárs művészetek értő befogadáson túl a hagyományok őrzését, ápolását is feladatként határozza meg. Az alkotó művészeti tevékenységek lehetőségeket teremtenek a diákok jellembeli fejlődésére, énképük formálására, érzéseik elmélyítésére, személyiségük minél teljesebb kibontakoztatására. Fontosnak tartjuk, hogy az élmények befogadása közvetlen tapasztalatszerzés útján valósuljon meg.

A művészeti nevelés tanórán kívüli színterei:

- az iskolagaléria vendégművész kiállításai,
- énekkar,
- tanéven átívelő ének-zenei projekt,
- hagyományos iskolai rendezvények (játsszóházak, farsang, karácsonyi ünnepkör, diáknapok),
- iskolai hangversenyek,
- nemzeti ünnepeink megemlékezései, az irodalmi színpad műsorai,
- színházzal való együttműködés keretében,
- partnerintézmények által szervezett tevékenységek (Hétpróbas Néptánc Iskola, Bartók Béla Művészeti Szakközépiskola és Zeneiskola),
- hangverseny- színház- és mozi látogatások,
- Tehetségnapok, BELVÁR GÁLA,
- diákok munkáiból megvalósuló kiállítások,
- aktuális művészeti pályázatokon való részvétellel (rajz, kézműves, műveltségi, kórus minősítő).

Az idegennyelv-oktatás

A hat évfolyamos gimnáziumunkban oktatott idegen nyelvek esetében – a lehetőségeket figyelembe véve - elkülönítjük a tanulás intenzív szakaszait.

Az angol nyelvet választók körében a gimnázium kezdő évfolyamán (a 7. illetve a 9. évfolyamon) tudásszint szerint szerveződő csoportokat alkotunk a hatékonyság növelése érdekében.

Az emelt szintű képzési forma

Az emelt szintű képzési formát az első idegen nyelvnél és a 11-12. évfolyamon fakultatív módon választott

tantárgyaknál alkalmazzuk a tehetséggondozás, az emelt szintű érettségire való felkészítés hatékony módjaként. Az emelt szintű érettségire való felkészítést a *magyar nyelv és irodalom, biológia, a fizika, a földrajz, a kémia, az informatika, a matematika, a történelem, az idegen nyelv, testnevelés* tantárgyakból biztosítjuk.

4.6. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítása

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítása a nemzeti köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint történik.

Heti két óra kiváltható a törvény szerint

- *iskolai sportkörben* való sportolással,
- versenyszerűen sporttevékenységet folytató *igazololt, egyesületi tagsággal* rendelkező vagy
- amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel,
- *néptáncgyűttesben* végzett tevékenység.

Helyi oktatásszervezési rendelkezés a heti öt testnevelés órára vonatkozóan:

- A gimnáziumi tagozaton heti három órában sajátítják el a tanulók a tantervi anyagot. További két órában játékos foglalkozásra kerül sor.
  - A játékos foglalkozások a 7-8. évfolyamokon évfolyamonként szerveződik.
  - A 9-12. évfolyamokon - vegyes korcsoportokban - a játékos foglalkozást a 0. órában az uszodában, továbbá a 7-8. órában a tornateremben, illetve a szabadban szervezzük.
- A szülő *Igazolás és Nyilatkozat kitöltésével* kérheti a heti két óra játékos foglalkozás kiváltását. Az igénylés és a teljesítés igazolásának szabályait a Házirend tartalmazza.

4.7. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

A választható tantárgyakat, tanórai foglalkozásokat *kötelezően választható, szabadon választható* tagolásban a 4.2.2. pont részletezi.

A tantárgy- és foglalkozásválasztás jogát a következő keretek között és időszakokban biztosítjuk:

- az első és második idegen nyelv választását a gimnáziumba jelentkezéskor,
- a *kötelezően választható, szabadon választható* foglalkozás választását a képzés kezdetét megelőző tanévben május 20-ig,
- az *egyéb foglalkozás* választását a tanév kezdetén, szeptember 20-ig,
- a jelentkezést az erre a célra készített formanyomtatványon kell beadni,
- a választás módosítására lezárt félévet követően van lehetőség, a kérelmet indoklással az intézményvezetőnek kell benyújtani.

A pedagógusválasztás lehetősége korlátozott, a mindenkor tantervfelosztás függvénye. Az erre vonatkozó információk a *kötelezően választható, szabadon választható* foglalkozás kezdetét megelőző tanévben május 20-ig ismerhetők meg.

4.8. Választható érettségi vizsgatárgyak, a középszintű érettségi vizsga témakörei

- Az emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítést a 4.2.2. fejezetben felsorolt központi követelményekre épülő vizsgatárgyak esetében az iskola kötelezően vállalja.
- A középszintű érettségi vizsgára történő felkészülést helyi tantervünk a kötelező tanórák, illetve a választható középszintű felkészítés keretében biztosítja.

4.9. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

4.9.1. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltétele

- Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a tanév során oktatott valamennyi tantárgy esetében *elérte a továbbhaladáshoz szükséges elégséges teljesítmény szintjét* érdemjegyeinek súlyozott átlaga alapján, illetve legalább „*megfelel*” minősítést kapott.
- A továbbhaladás feltétele 11. évfolyamon kiegészül a Kutató diákprogramban való részvétellel. Aki

nem készíti el projektdolgozatát, az a többi osztályzatától függetlenül nem léphet magasabb évfolyamra, tanulmányait évfolyamisméltéssel folytathatja.

4.9.2. A tanuló beszámoltatása, tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő értékelése

Intézményünk pedagógiai kultúráját az *egyéni bánásmódra való törekvés*, a tanuló elfogadása, a bizalom, az empátia, a *feladatok elvégzésének ellenőrzése* és a tanuló fejlődését biztosító *sokoldalú értékelés* jellemzi. Az ezen elvek alapján végzett munkának a *határozott követelmények támogatásával, a követelményekhez igazodó értékeléssel* szükséges párosulnia. Alakítva ezzel tanulóink igényességét, támogatva az alkotás lehetőségei iránt megmutakozó érdeklődést, az érték és a talmi közötti biztos választás képessége megfelelő fejlődését, a kitűzött továbbtanulási cél elérését.

A pedagógus – a későbbiekben meghatározott kivétellel - a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti.

Az érdemjegyek, osztályzatok megállapításának iskolai szabályai

A számonkérés, értékelés formái

Az elektronikus naplóban az érdemjegyek mellett feltüntetett jelölések, értékelési formák.

- témazáró dolgozat,
- házi feladat,
- órai munka,
- szorgalmi feladat,
- felmérés,
- házi dolgozat,
- dicséret,
- figyelmeztetés,
- témazáró jegy,
- szóbeli felelet,
- írásbeli számonkérés,
- emelt szintű zárójegy,
- más iskolából hozott.

Szöveges értékelés:

- felmentve,
- nem osztályozható,
- osztályozó vizsga,
- példás,
- jó,
- változó,
- hanyag,
- rossz,
- megfelelt,
- jól megfelelt,
- nem felelt meg,
- hiányzó témazáró,
- számonkérésnél hiány,
- kiválóan megfelelt,
- felszerelés hiánya,
- jogviszony szünetel.

A témazárás szabályai

- A tanévenkénti témazáró dolgozatok száma legalább kettő, de nem több mint **öt**.
- Nem iratunk témazáró dolgozatot a *szövegesen értékelt tantárgyak* esetében, továbbá a *művészetek, a természettudományos gyakorlat, az ének, az orientációs, és a középszintű érettségi felkészítő* foglalkozásokon.
- A témazáró dolgozatokat egy évig őrizni kell.
- A témazáró dolgozat jegye - átfogó jellege miatt - *kétszeres súllyal* veendő figyelembe.

- A javítás tekintetében a mérlegelés joga a szaktanárt illeti.
- A témazáró dolgozat időpontját a tanulókkal egyeztetni kell legalább egy héttel a megíratás előtt. Egy tanítási napon csak egy témazáró dolgozat íratható. Az őszi-, téli- tavaszi szünet (továbbiakban hosszú szünet) utáni első tanítási napra témazáró dolgozat nem kerülhet.
- A meg nem írt témazárót jelölni kell a naplóban.
- A 7-12. évfolyamokon amennyiben a tanuló nem írta meg a témazárót, a tanár két lehetőség közül választhat: pótlólag megíratja, vagy nem zárja le az adott témát.

Ha a tanuló mulasztás adott tantárgyból két héttel a félév lezárása előtt meghaladja a félévi óraszám 20 %-át (de nem éri el a 30%-ot) a szaktanár *félévet záró beszámolóra* kötelezheti a tanulót szóban, vagy írásban a félévre eső fejezetek követelményei szerint, feltéve, hogy

- a naplóban rögzítve vannak a számonkérések idejére eső hiányzásai és
- jegyeinek száma kevesebb az előírtnál, mint a heti óraszám másfélszerese.

Az így szerzett érdemjegy háromszoros súllyal veendő figyelembe

A folyamatos *szóbeli számonkérés* segíti a kifejezőképesség fejlődését, a tantárgyi szaknyelv elsajátítását.

- Kellő gyakorisággal való alkalmazása nélkülözhetetlen.
- Figyelembevétele *egyszeres súllyal* történik.

Egy-egy anyag vagy rövidebb tematikus egység számonkérése leggyakrabban *írásban* történik. *Egyszeres súllyal* veendő figyelembe.

Jelessel értékelhető az órai aktivitás, a pluszmunka, a szorgalmi illetve önként vállalt feladatok elvégzése.

A tanulót a tőle elvárhatónál jobb teljesítményéért jelessel jutalmazhatja a szaktanár *szorgalmi* megjelöléssel félévente legfeljebb egy alkalommal.

Az emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítés foglalkozásain született érdemjegyek beszámításának szabályai

- ha a tantárgyat alap és emelt óraszámokban is tanulja a tanuló, úgy külön jegy kerül be mindkettőből a bizonyítványába (pl.: történelem – történelem emelt szint)
- ha a tantárgyat emelt szinten tanulja csak a tanuló, mert már megszűnt az alap óraszám, akkor csak emelt szintű jegy kerül be a bizonyítványába
- a matematikát akár alap, akár emelt szinten tanulja a tanuló, egy jegy kerül be a bizonyítványába, matematika, vagy matematika emelt szint

A *Kutató Diák program* keretében elkészített projekt dolgozat értékelése a teljesítményértékelés speciális, ugyanakkor komplex formája. Az *1. sz. függelékben* szabályozottak szerint számít *kétszeres súllyal* be a konzulens által meghatározott tantárgy minősítésébe.

Az érdemjegyek, osztályzatok megállapításának *további szabályai*

Egy-egy félév során a tanulónak egy adott tantárgyból heti 1 órás tantárgy estében minimum 2, heti 2 órás tantárgy estében minimum 3, heti 3 órás és a heti 3 órát meghaladó tárgyaknál minimum 4 jegynek kell lennie félévente, ennél kevesebb érdemjegye nem lehet.

- Biztosítani kell az érdemjegyek adásának egyenletes eloszlását a tanév során.
- A szaktanárnak törekednie kell arra, hogy a dolgozatot a megírást követő két héten belül kijavítsa. Ha a dolgozat a megírást követő 1 hónapon belül nem került kiosztásra, akkor a tanuló dönt arról, hogy kéri a jegyet vagy sem.
- Az érdemjegy nem lehet a fegyelmezés eszköze. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az osztályzatot a szaktanár állapítja meg. A nevelőtestületnek joga van a szaktanár által megállapított félévi/év végi osztályzat megváltoztatására, amennyiben az a tanuló érdemjegyeinek átlagától jelentősen (8 tized vagy több) eltér.

A tanuló teljesítményét az általánostól eltérő módon kell értékelni az alábbi tantárgyak, illetve foglalkozások esetében: *etika / hit-és erkölkstan, életvitel és gyakorlat, középszintű érettségire felkészítő (matematika, magyar nyelv és irodalom, történelem).*

- A teljesítmény minősítésére a „*jól megfelelt*”, „*megfelelt*”, „*nem felelt meg*” kategóriák alkalmazandók.
  - „Jól megfelelt” a tanuló, ha aktívan részt vesz a tanórákon, tevékenyen bekapcsolódik az

- osztályközösség munkájába, kezdeményező, a rábízott feladatokat legjobb tudása szerint teljesíti.
  - Az előbbieket részleges teljesülése esetén „*megfelelt*” minősítést kap.
  - Amennyiben a tanuló mulasztása meghaladja a tanítási órák 30%-át, teljesítménye csak abban az esetben minősíthető megfeleltnak, ha egy adott témában a szaktanár megadott szempontjai alapján határidőre elkészít egy házi dolgozatot, illetve megold egy feladatot vagy feladatlapot.
- A *Hit- és erkölcstan* tantárgy keretében az értékelést a foglalkozást vezető hitoktató, hittanár végzi.

4.9.3. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök - az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével - végzi.

A magatartás értékelésének, minősítésének szempontjai

Példás (5): Aki magatartásával példát mutat. Közösségének hasznos tagja, társaival szemben segítőkész. Kötelességtudó, tiszteli nevelőit és társait. A házirend szabályait betartja, igazolatlan órája, büntetése nincs.

Jó (4): Akinek magatartásával szemben kifogás nincs. Kötelesség- és tiszteletudó. A házirend szabályai ellen általában nem vét, osztályfőnöki figyelmeztetésnél súlyosabb büntetése nincs, maximum 3 órát mulaszthat igazolatlanul.

Változó (3): Akinek a magatartása ellen kifogás merült fel, de szándékos rendbontás nem jellemzi. Nem megbízható, rendszeretete labilis. A házirend szabályait több alkalommal figyelmen kívül hagyta. Igazgatói figyelmeztetésnél súlyosabb büntetése nincs, maximum 10 órát mulasztott igazolatlanul.

Rossz (2): Akinek a magatartása az eddigi kategóriákba nem sorolható be.

A szorgalom értékelésének, minősítésének szempontjai

Példás (5): Akinek kötelességtudata kifogástalan, felszerelésében hiányosság nincs. Feladatát a legjobb tudása, képessége szerint igyekszik elvégezni. Képes önálló munka végzésére, tanítási órákon aktív. Füzetei, munkái rendesek, tiszták. Kötelességtudó. Tantárgyi záró jegyei között nem lehet elégséges vagy háromnál több közepes minősítés.

Jó (4): Aki iskolai és otthoni munkáját jól teljesíti. Felkészülése folyamatos, órákon többnyire aktív, felszerelése, munkája rendes. Kötelességtudó.

Változó (3): Akinek az iskolai és otthoni feladat-végzésben figyelmetlen, pontatlan, önállótlan. Felszerelése és házi feladata sokszor hiányos. Írásbeli munkája kifogásolható. Eredményei elmaradnak a képességeitől. Kötelességtudata labilis.

Hanyag (2): Akinek a szorgalma az eddigi kategóriákba nem sorolható be.

4.9.4. Tájékoztató az értékelésről

Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell.

A szülők tájékoztatására az alábbi eszközök/lehetőségek szolgálnak:

- elektronikus napló,
- ellenőrző könyv,
- az írásbeli dolgozatok iskolában történő megtekintése egy-egy tantárgyak esetében fogadó órán, valamennyi tantárgy esetében a tanév során erre a célra kijelölt délutánon,
- szülői értekezlet (lehetőség szerint 3, de minimum 2 alkalom/év), fogadóóra, konzultáció,
- személyes hozzáférés az országos kompetenciamérés tanulói eredményéhez,
- félévi értesítő, év végén bizonyítvány.

Az elégtelenre álló *tanuló szülőjét december első hetében, illetve április utolsó hetében* (a 12. évfolyamon március végéig) írásban értesíti a szaktanár. Ennek elmaradása esetén a nevelőtestület köteles kivizsgálni a helyzetet az osztályozó értekezleten.

4.10. Az otthoni (tanulósobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az egyik óráról a másikra, az otthoni felkészüléshez előírt szóbeli és írásbeli feladatok mennyiségét és nehézségi fokát a szaktanár mérlegelje az órán elvégzett feladatok mennyiségi és nehézségi foka alapján.

Alapelveknek tekintjük, hogy tanulóink felkészülten, a továbblépéshez szükséges tudás birtokában vegyenek részt a tanórákon. Ennek egyik feltétele a rendszeres otthoni, illetve kollégiumi felkészülés.

- A szaktanár joga, hogy az elsajátítandó tananyag, a csoport összetétele, illetve az elérni kívánt cél ismeretében megszabja a házi feladatok mennyiségét és milyenségét.
- Házi feladat mind hétköznapokra, mind hétvégére adható, formájának igazodni kell az iskolai beszámoltatás formáihoz.
- A szaktanár kötelessége, hogy a házi feladatok kijelölésekor figyelembe vegye a tanulók heti kötelező óráinak magas számát.

4.11. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Iskolánk az esélyegyenlőség biztosítása érdekében a következő feladatokat vállalja:

- honlapunkon mindenki számára elérhetővé tesszük az iskola Esélyegyenlőségi tervét,
- az iskola dolgozóinak felkészítést tartunk az esélyegyenlőséggel kapcsolatos jogszabályokról és segítséget adunk az Esélyegyenlőségi program végrehajtásához,
- gondoskodunk a befogadó, elfogadó intézményi légkör kialakításáról, az egyenlő bánásmód elvének érvényesítéséről,
- fellépünk az egyenlő bánásmód elvét megsértőkkel szemben,
- a tehetségek felismerése, kibontakoztatása, az esélyt teremtő támogató lépések megtétele a nevelő-
oktató munka minden területén valamennyi kolléga kiemelt feladata,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók nevelési-oktatóhiányainak csökkentése,
- évente Tolerancia-nap szervezünk,
- a sikeres pályaválasztás elősegítése érdekében segítséget nyújtunk a személyes tanácsadást igénylőknek a végzős tanulók körében.

4.12. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A nevelési-oktatóhiányok pedagógiai kultúráját az egyéni bánásmódra való törekvés, a gyermek, a tanuló elfogadása, a bizalom, a szeretet, az empátia, az életkornak megfelelő követelmények támasztása, a feladatok elvégzésének ellenőrzése és a gyermek, tanuló fejlődését biztosító sokoldalú, a követelményekhez igazodó értékelés jellemzi.

Jutalmazható:

- a kiemelkedő tanulmányi munka,
- a példamutató magatartás,
- a kiemelkedő közösségi tevékenység,
- a társadalmi és közhasznú munka,
- a versenyen elért eredmény,
- egymás segítése,
- az elvárhatónál jobb teljesítmény,
- egyéb.

A jutalmazás formái:

Egyéni vagy csoportos

- erkölcsi: dicséret /osztályfőnöki, szaktanári, igazgatói, tantestületi/,
- anyagi: jutalomkönyv, oklevél,
- egyéb anyagi jellegű jutalom /ingyenes tanfolyam, táborozás, kirándulás támogatása, tantárgyi továbbképzés, előadás támogatása, stb./.

Nevelőtestületi dicséretben az a tanuló részesülhet, aki:

- a kiemelkedő tanulmányi eredménye mellett további jelentős eredménnyel is rendelkezik (legalább megyei szintű tanulmányi eredmény 1-3. helyezés, kimagasló művészeti tevékenység vagy közösségi munka),
- legalább országos szintű sporteredménnyel rendelkezik,
- országos tanulmányi versenyen kiemelkedő eredményt ért el.

A jutalmazást javasolhatják:

- tanító, napközi-vezető és szaktanár,
- osztályfőnök,
- igazgató,
- nevelőtestület,
- iskolaszék,
- szülői munkaközösség,
- diákönkormányzat.

5. Záró rendelkezések

Ezen dokumentum 2023. szeptember 1-jén lép hatályba.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatalának módja:

- 1 példány elhelyezve az iskolai könyvtárban,
- elhelyezve az iskolai honlapon.

6. Legitimációs záradékok

A nevelőtestület nyilatkozata

A Békéscsabai Belvárosi Általános Iskola és Gimnázium nevelőtestülete az intézmény módosított pedagógiai programját a 2023. augusztus 30-án megtartott határozatképes ülésén megismerte és elfogadta (véleményezési jogát gyakorolta).

Békéscsaba, 2023. augusztus 30.

Dr. Malatyinszki Anita
igazgató